

**ΟΔΗΓΟΣ ΒΕΛΤΙΣΤΗΣ ΔΙΑΔΡΟΜΗΣ:
ΟΔΗΓΟΣ ΒΙΟΛΟΓΙΚΩΝ ΠΡΪΟΝΤΩΝ**

Περιεχόμενα

1.	ΙΣΤΟΡΙΚΟ	4
1.1.	Ιστορικό.....	4
1.2.	Διαφορές συμβατικής και βιολογικής καλλιέργειας.....	6
1.3.	Πως αναγνωρίζω πιο προϊόν είναι Βιολογικό;.....	7
2.	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΑΓΟΡΑΣ	8
2.1.	Παγκόσμια Αγορά και Βιολογικά	8
2.2.	Βιολογική Γεωργία στην Ελλάδα- Ανάπτυξη, Δυναμική, Προοπτικές 9	
2.3.	Το μέλλον των βιολογικών προϊόντων	20
3.	ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ	21
3.1.	Έλεγχος και πιστοποίηση βιολογικών προϊόντων	21
4.	ΦΟΡΕΙΣ ΕΛΕΓΧΟΥ ΚΑΙ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΒΙΟΛΟΓΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ.23	
4.1.	Η Διαδικασία Πιστοποίησης	25
4.1.1.	Συμβούλιο Πιστοποίησης	26
4.1.2.	Επιτόπιοι Έλεγχοι Επιτήρησης.....	28
4.1.3.	Χορήγηση και Χρήση Βεβαίωσης Συμμόρφωσης.....	30
4.1.4.	Έκδοση και χρήση Πιστοποιητικού Προϊόντος	30
4.1.5.	Έκδοση και Χρήση Πιστοποιητικού Ποσότητας.....	32
4.1.6.	Χορήγηση και Χρήση Πιστοποιητικού Συμμόρφωσης	33
4.1.7.	Κατάλογοι Ισότιμων Οργανισμών	34
4.1.8.	Ενημέρωση Συμβαλλόμενων.....	35
4.1.9.	Απαιτήσεις Ελέγχου και Μέτρα Ασφαλείας	35
5.	ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ - ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ	40
5.1.	Η βιολογική γεωργία ως εναλλακτική λύση	40
5.2.	SWOT ANALYSIS.....	42
6.	ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ.....	46
6.1.	ΑΛΛΑ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΑ ΚΙΝΗΤΡΑ	50
7.	ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ.....	53
7.1.	ΕΘΝΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ	53
7.2.	ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ	54
8.	ΕΠΑΦΕΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ	59
9.	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ – ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ Ε.Ε.	60
9.1.	ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΤΩΝ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΩΝ	60
9.2.	ΣΥΝΑΦΕΙΣ ΠΡΑΞΕΙΣ.....	61
9.3.	ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΕΣ ΙΣΤΟΤΟΠΟΙ	62

Πίνακας 1: ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΖΩΩΝ(ΚΕΦΑΛΙΑ) – ΣΥΝΟΛΟ ΧΩΡΑΣ	9
Πίνακας 2: ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΖΩΩΝ(ΚΕΦΑΛΙΑ) – ΝΟΜΩΝ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ ΚΑΙ ΧΑΝΙΩΝ	10
Πίνακας 3: ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΖΩΩΝ(ΚΕΦΑΛΙΑ) – ΝΟΜΟΥ ΡΕΘΥΜΝΟΥ ΚΑΙ ΣΥΝΟΛΟΥ ΚΡΗΤΗΣ.....	11
Πίνακας 4: ΕΓΓΡΑΦΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΩΝ	12
Πίνακας 5: ΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΩΝ.....	13
Πίνακας 6: ΙΣΟΖΥΓΙΟ ΕΓΓΡΑΦΩΝ – ΔΙΑΓΡΑΦΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΩΝ	14
Πίνακας 7: ΙΣΟΖΥΓΙΟ ΕΓΓΡΑΦΩΝ - ΔΙΑΓΡΑΦΩΝ.....	15
Πίνακας 8: ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΜΕΤΑΠΟΙΗΤΩΝ 2002 ΕΩΣ 2006	17
Πίνακας 9: ΚΑΛΛΙΕΡΓΟΥΜΕΝΑ ΕΙΔΗ ΣΕ ΣΤΡΕΜΜΑΤΑ ΣΤΗΝ ΚΡΗΤΗ	19

1. ΙΣΤΟΡΙΚΟ

1.1. Ιστορικό

Η βιολογική γεωργία (organic farming) δεν αποτελεί «ανακάλυψη» των τελευταίων ετών αλλά την πλέον αρχαία μέθοδο καλλιέργειας. Κατά το παρελθόν, οι καλλιέργειες ήταν πολύ μικρότερες σε κλίμακα και απαλλαγμένες από χημικά παράγωγα του πετρελαίου.

Κατά το παρελθόν, κύρια μέθοδος καλλιέργειας ήταν η αμειψισπορά, η εκ περιτροπής δηλαδή σπορά διαφόρων καλλιεργειών με έμφαση στη βιοποικιλότητα που διατηρούσαν την εσωτερική ισορροπία και την ακεραιότητα του εδάφους που διατηρούσε τα πλούσια συστατικά του και δεν διαβρώνονταν.

Με τη βιομηχανοποίηση κατά τον 20^ο αιώνα άλλαξαν ριζικά οι τρόποι καλλιέργειας, η εισαγωγή των τρακτέρ, η εστίαση στη μονοκαλλιέργεια, η χρήση των λιπασμάτων δεν σχετίζονταν πλέον με την καλλιέργεια τροφίμων αλλά με την παραγωγή βιομηχανικών προϊόντων.

Εκείνη την εποχή αναπτύσσεται και το κίνημα των βιολογικών καλλιεργειών του οποίου ανεπίσημος ηγέτης υπήρξε ο βρετανός βοτανολόγος Sir Albert Howard με το βιβλίο του An Agricultural Testament.

Με την ενίσχυση της βιομηχανικής γεωργίας διαμορφώθηκε η ανάγκη διάκρισης μεταξύ εκείνης και μιας ολιστικής γεωργίας με οικολογικά ισορροπημένη προσέγγιση σε ότι αφορά τις μεθόδους καλλιέργειας.

Πρώτος έκανε τη διάκριση μεταξύ των δύο και χρησιμοποίησε τον όρο organic farming ήτοι βιολογική γεωργία ο βρετανός Lord Northbourne στο βιβλίο του Look to the Land.

Η έξαρση της βιομηχανοποίησης μετά το 2^ο παγκόσμιο πόλεμο οδηγεί σε μεγάλης κλίμακας καινοτομίες στη γεωργία, όπως άρδευση, λίπανση και χρήση ζιζανιοκτόνων.

Η νιτρική αμμωνία που χρησιμοποιούνταν στα πυρομαχικά μετατράπηκε σε πάμφθηνο αζωτούχο λίπασμα.

Το DDT που αρχικά χρησιμοποιήθηκε από το στρατό για την εξόντωση των παθογόνων εντόμων στο στρατό, χρησιμοποιήθηκε ευρέως στις καλλιέργειες ως ζιζανιοκτόνο, εισάγοντας την εποχή της μαζικής τους χρήσης στη γεωργία.

Η ανατροπή των ισορροπιών λόγω ακριβώς αυτής της μαζικής χρήσης λιπασμάτων και ζιζανιοκτόνων αλλά και των νέων μεθόδων στις καλλιέργειες ανέδειξαν ερωτήματα σχετικά με τους κινδύνους από τη χρήση τους.

Πρώτη η Lady Eve Balfour άρχισε να προσεγγίζει επιστημονικά το ζήτημα μέσα από το βιβλίο της *The Living Soil* το 1939.

Η δεκαετία του 60' ήταν σταθμός, καθώς, η Rachel Carson, θαλάσσια βιολόγος, ζωολόγος και φυσιοδύφης έγραψε το βιβλίο *Silent Spring* που επηρέασε εξαιρετικά τον τρόπο σκέψης σχετικά με τις αναφερόμενες μεθόδους, καταδεικνύοντας την περιβαλλοντική αλληλεξάρτηση και οδήγησε στην απαγόρευση χρήσης του DDT στις Η.Π.Α. το 1972.

Τη δεκαετία του 70' το βιολογικό κίνημα παγκόσμια εστιάζει στην ευαισθητοποίηση να αγοράζονται προϊόντα που καλλιεργούνται τοπικά.

Τη δεκαετία του 80 μπήκαν οι βάσεις για την νομοθετικές ρυθμίσεις σχετικά με την πιστοποίηση, τα στανταρντ και τους κανόνες καλλιέργειας βιολογικών προϊόντων οι οποίες τελικά πραγματοποιήθηκαν τη δεκαετία του 90.

Τα δεδομένα βέβαια αλλάζουν ραγδαία. Οι εξελίξεις σε σχέση με τα γενετικά τροποποιημένα προϊόντα δημιουργούν νέες συνθήκες και θέτουν νέες προκλήσεις στο κίνημα βιολογικής γεωργίας και κτηνοτροφίας.

Μπορούμε μάλιστα να ισχυριστούμε ότι το πεδίο αντιπαράθεσης θα μετακινηθεί μελλοντικά από τη χρήση ζιζανιοκτόνων και λιπασμάτων στην επέκταση των γενετικά τροποποιημένων οργανισμών.

Στην Ελλάδα εμφανίζεται για πρώτη φορά το κίνημα της βιολογικής γεωργίας τη δεκαετία του '70, περισσότερο ως ιδεολογικό κίνημα και λιγότερο ως εναλλακτική καλλιέργεια, ενώ το 1980-1985 δημιουργούνται οι πρώτοι πυρήνες ευρύτερης ενημέρωσης.

Τα πρώτα οργανωμένα προγράμματα βιοκαλλιέργειας απαντώνται στη Μάνη με το ελαιόλαδο, στην Αιγιαλεία Αχαΐας με την κορινθιακή σταφίδα ενώ τη δεκαετία του 90' καλλιεργούνται εσπεριδοειδή στη Λακωνία, σταφύλια στη Νάουσα, κ.λ.π.

Τώρα πλέον οι βιοκαλλιέργειες έχουν έντονη δυναμική, υπάρχει μεγάλη διαφοροποίηση στα προϊόντα και πολλά εξειδικευμένα καταστήματα και πολύ περισσότερο, ευαισθητοποιημένοι καταναλωτές.

Παρά ταύτα, παρά τους οργανισμούς πιστοποίησης, τις πολλές προσπάθειες, δεν κάνει έντονο το ρόλο της η ρυθμιστική αρχή, με ελέγχους και παρουσία σε όλο το φάσμα του κύκλου (παραγωγή – διακίνηση – κατανάλωση) και δημιουργούνται σοβαροί κίνδυνοι απαξίωσης της διαφορετικότητας αυτών των προϊόντων.

1.2. Διαφορές συμβατικής και βιολογικής καλλιέργειας

Αναφέραμε ήδη ότι κυρίαρχη μορφή εφαρμοζόμενων καλλιεργειών αποτελεί η συμβατική γεωργία με κύρια χαρακτηριστικά την εκβιομηχάνιση όλης της διαδικασίας, την εντατικοποίηση, την ευρεία χρήση ζιζανιοκτόνων και λιπασμάτων, την περιορισμένη ή μηδαμινή βιοποικιλότητα. Αξιοποιεί ανεξέλεγκτα τους φυσικούς πόρους και κάνει ευρύτατη χρήση ενέργειας.

Ο ενεργειακός συντελεστής εκφράζεται ως σχέση απόδοσης εξερχόμενης προς εισερχόμενη ενέργεια.

Η σχέση αυτή στην περίπτωση των βιολογικών καλλιεργειών βρίσκεται περίπου στο 18, όταν στη συμβατική γεωργία μόλις ακουμπά τη μονάδα.

Νέο στοιχείο αποτελούν τα γενετικά τροποποιημένα προϊόντα που εφαρμόζουν μεθόδους που δεν ξεπερνούν τα παραπάνω, προσπαθούν όμως να αντιμετωπίσουν τις παρενέργειές τους σε ότι αφορά τα ζιζανιοκτόνα κυρίως, υπάρχουν όμως πολλές ενστάσεις γιατί επηρεάζουν γενικότερα το σύστημα βιοποικιλότητας και κανείς δε μπορεί να πει σήμερα με ασφάλεια πως θα διαμορφωθεί αυτό το σύστημα μελλοντικά και αν τελικά δε δημιουργηθούν ακόμη μεγαλύτερα προβλήματα.

Τόσο στα βιολογικά συστήματα όσο και στα συμβατικά, η βελτίωση της γονιμότητας του εδάφους επιτυγχάνεται μέσω της λίπανσης.

Η μεγάλη διαφορά έγκειται στο ότι η θρέψη των φυτών στα βιολογικά συστήματα είναι έμμεση με οργανικά λιπάσματα, ενώ στα συμβατικά είναι άμεση.

Στη βιολογική γεωργία προστατεύονται κατά κύριο λόγο τα φυτά ενώ στη συμβατική χρησιμοποιώντας θεραπευτικές μεθόδους.

Κύρια διαφορά επομένως της βιολογικής γεωργίας είναι ότι υλοποιείται χωρίς εξαντλητική εκμετάλλευση του εδάφους, χωρίς χημικά, φυτοφάρμακα και εντομοκτόνα, αλλά αξιοποιώντας τη φυσική δυναμική της ίδιας της φύσης για την αντιμετώπιση εχθρών, ασθενειών και ζιζανίων καθώς και η αξιοποίηση τεχνικών παραγωγής, όπως η αμειψισπορά και η ανακύκλωση φυτικών και ζωικών υπολειμμάτων που διατηρούν τη φυσική ισορροπία και γονιμότητα του εδάφους

Η βιολογική γεωργία και κτηνοτροφία σε αντίθεση με τη συμβατική αξιοποιούν:

Ιθαγενή ανθεκτικά φυτά, σπόρους, ζώα.

Ανανεώσιμους φυσικούς πόρους.

Τη βιοποικιλότητα του οικοσυστήματος και την εναλλαγή των καλλιεργειών.

Χαμηλή πυκνότητα των ζώων στους χώρους βόσκησης και ιδιαίτερα στις σταβλικές εγκαταστάσεις.

Χρήση βιολογικών τροφών

Ελάχιστη χρήση συνθετικών αλλοπαθητικών φαρμάκων.

1.3. Πως αναγνωρίζω πιο προϊόν είναι Βιολογικό;

Τα βιολογικά προϊόντα είναι αποτέλεσμα ελεγχόμενης παραγωγικής διαδικασίας ως προς τα χημικά και τα φάρμακα, αλλά πρωτίστως πρέπει να πληρούν τις απαιτήσεις περί ποιότητας που ισχύουν για όλα τα τρόφιμα (οργανοληπτικά χαρακτηριστικά δηλαδή χρώμα, μέγεθος, οσμή, σχήμα, υφή και γεύση, θρεπτική αξία, συμφωνία με τη νομοθεσία, συσκευασία, διατηρησιμότητα, ασφάλεια, τιμή, διαθεσιμότητα).

Τα προϊόντα βιολογικής γεωργίας ή κτηνοτροφίας, σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Νομοθεσία, φέρουν ειδική σήμανση, που αφορά τον βιολογικό τρόπο παραγωγής τους. Η σήμανση πρέπει να περιέχει:

- Την επωνυμία της επιχείρησης που παράγει, συσκευάζει ή εμπορεύεται το προϊόν και ένα συγκεκριμένο κωδικό αναγνώρισης.
- Το όνομα (λογότυπο) του Φορέα Πιστοποίησης, ο οποίος πρέπει να είναι αναγνωρισμένος από την αρμόδια αρχή (Υπουργείο Γεωργίας).
- Την ένδειξη «βιολογικό» ή «βιολογικό σε μετατροπή», ανάλογα με το στάδιο μετατροπής της καλλιέργειας σε βιολογική.

Θα πρέπει να επισημάνουμε ότι Βιολογικό προϊόν είναι μόνο αυτό που φέρει ευκρινώς στην ετικέτα του το σήμα του πιστοποιητικού οργανισμού, τον αριθμό πιστοποίησης και την ορολογία «Προϊόν Βιολογικής Καλλιέργειας». Προϊόντα που κυκλοφορούν ως Οικολογικά, Φυσικά, Υγιεινά χωρίς τα παραπάνω στοιχεία ουδεμία σχέση έχουν με τα βιολογικά. Επιπλέον ο καταναλωτής θα πρέπει να είναι αρκετά επιφυλακτικός σε προϊόντα που προσφέρονται σε χύμα μορφή και ειδικώς από καταστήματα που δεν έχουν την ανάλογη πιστοποίηση.

2. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΑΓΟΡΑΣ

2.1. Παγκόσμια Αγορά και Βιολογικά

Η παγκόσμια αγορά¹ βιολογικών ανέρχονταν το 2004 σε περίπου 27,8 δις. δολάρια Η.Π.Α. με μια μέση ετήσια αύξηση της τάξεως του 9% περίπου. Το μεγαλύτερο μέρος αυτής της αγοράς βρίσκεται στην Ευρωπαϊκή Ένωση (49%) και τη Βόρεια Αμερική (47%) με ετήσια αύξηση της τάξης του 14% και υποπροσφορά, με συνηθισμένο φαινόμενο τα άδεια ράφια για κάποιες κατηγορίες προϊόντων, ενώ η αγορά των Η.Π.Α. ανέρχεται σε 12,2 δις δολάρια, της Γερμανίας σε 4,2 δις. δολάρια και του Ηνωμένου Βασιλείου σε 1,9 δις. δολάρια.

Στην Ασία, η αγορά βιολογικών είναι μικρή και ανέρχεται μόλις σε 750 εκατομμύρια δολάρια, με μεγαλύτερη αυτή της Ιαπωνίας που κατέχει το 50% του συνόλου της Ασιατικής αγοράς. Υπάρχει αυξανόμενη ευαισθητοποίηση του πληθυσμού και αρκετά εθνικά προγράμματα ενημέρωσης και πληροφόρησης.

Σε ότι αφορά τα δίκτυα διανομής, σε αντίθεση με τη Βόρεια Αμερική και την Ευρώπη, τα προϊόντα αυτά διακινούνται από εξειδικευμένα καταστήματα λιανικής.

Τα δίκτυα διανομής αυτών των προϊόντων σχετίζονται με τις μεγάλες αλυσίδες του λιανεμπορίου (super markets) ενώ βασικό χαρακτηριστικό είναι η διεύρυνση της ζήτησης και η επέκταση των δικτύων διανομής.

Αξίζει να σημειώσουμε στο σημείο αυτό, ότι λόγω της περιορισμένης παραγωγής και διανομής στη χώρα μας έχουν αναπτυχθεί στη χώρα μας εξειδικευμένα καταστήματα βιολογικών, τα οποία ενδέχεται να εκτεθούν σε μεγάλο κίνδυνο λόγω της επικείμενης αξιοποίησης αυτών των προϊόντων από τις μεγάλες αλυσίδες που μάλλον τα θεωρούν ακόμη «περιθωρικά» σε ότι αφορά την κερδοφορία.

Η κυριότερη κατηγορία² βιολογικών προϊόντων είναι τα φρέσκα, τα οποία αποτελούν και το 1/3 του συνολικού κύκλου εργασιών αυτής της κατηγορίας προϊόντων.

Λαχανικά και φρούτα αποτελούν τα κυριότερα «σημεία εισόδου» των καταναλωτών σε αυτή την αγορά, ενώ ακολουθούν γαλακτοκομικά και αναψυκτικά.

Παρά τη μεγάλη δυναμική τους πάντως, τα βιολογικά υστερούν κατά πολύ στο σύνολο των προϊόντων τροφίμων και εκτιμάται ότι κατέχουν μόλις το 1% των πωλήσεων τροφίμων στις περισσότερες χώρες.

¹ Πηγή: Συνέδριο *BioFach Congress 2006*, Έκθεση Νυρεμβέργης, Γερμανία 19.2.2006.

² Πηγή: **Organic Monitor** – Νοέμβριος 2006.

2.2. Βιολογική Γεωργία στην Ελλάδα- Ανάπτυξη, Δυναμική, Προοπτικές

Οι βιολογικές καλλιέργειες στην Ελλάδα βρίσκονται στα αρχικά τους βήματα ανάπτυξης. Οι καλλιεργούμενες εκτάσεις είναι σχετικά μικρές ως ποσοστό επί του συνόλου και η αγορά βιολογικών προϊόντων είναι περιορισμένη. Παρουσιάζει όμως μια αξιοσημείωτη δυναμική και έναν από τους υψηλότερους ρυθμούς ανάπτυξης στην Ευρώπη.

Η έναρξη εφαρμογής βιολογικών καλλιεργειών τοποθετείται στις αρχές της δεκαετίας του '80. Τότε, περιορισμένος αριθμός παραγωγών κατήργησε τη χρήση χημικών ουσιών και ξεκίνησε με την παραγωγή βιολογικών προϊόντων.

Τα στοιχεία που παρουσιάζουμε παρακάτω προέρχονται από την επίσημη ιστοσελίδα του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, <http://www.minagric.gr/greek/3.6.stat.html>. Ενδεικτικό των προβλημάτων σε σχέση με τη στατιστική παρακολούθηση είναι το γεγονός ότι τα ίδια τα στοιχεία του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης όπως αυτά παρουσιάζονται στην ιστοσελίδα του αλληλοσυγκρούονται.

Ως παράδειγμα αναφέρουμε την περίπτωση των στοιχείων των επιχειρηματιών του 2004 όπως εμφανίζονται μετά τις διαγραφές και τις εγγραφές. Το σύνολο των εγγεγραμμένων του έτους είναι 9002. Για το 2005 όμως, στη στήλη Τέλος 2004, ο αριθμός αυτός μετατρέπεται σε 9885 εγγεγραμμένους. Είναι προφανές ότι κάτι δεν είναι ορθό. Το αυτό ισχύει και για άλλα έτη αλλά και για άλλα σημεία της στατιστικής αποτύπωσης.

Δεν λαμβάνεται π.χ. υπόψη η κτηνοτροφική παραγωγή στο Λασιθί για κάποια έτη τη στιγμή που είναι γνωστό ότι ο νομός έχει πολλούς αγροκτηνοτρόφους.

Το ίδιο ισχύει και για τις Κυψέλες Μελισσών στον ίδιο νομό.

Γενικά, δεν υπάρχει πάντα η ενιαία βάση σύγκρισης ώστε να εξαχθούν απόλυτα βάσιμα συμπεράσματα.

Πίνακας 1: ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΖΩΩΝ(ΚΕΦΑΛΙΑ) – ΣΥΝΟΛΟ ΧΩΡΑΣ

	2002	2003	2004	2.005	2006
ΕΙΔΟΣ ΖΩΟΥ					
Αίγες	66.472	174.675	215.291	288.815	305.222
Βοοειδή	7.760	13.834	14.671	22.900	22.292
Πρόβατα	56.374	95.824	215.291	216.897	259.275
Χοίροι	1.288	3.628	4.469	126.003	110.096

Μελίσσια (κυψέλες)	2.221	4.789	3.719	6.901	8.426
Πουλερικά	46.553	7.004	68.368	144.108	133.852

Όπως φαίνεται στον πίνακα 1, από το 2002 έως το 2006 παρατηρούμε μια απογείωση των ρυθμών ανάπτυξης σε επίπεδο χώρας από έτος σε έτος σε όλα τα περιγραφόμενα είδη εκτρεφόμενων ζώων. Η πιο εντυπωσιακή αύξηση αφορά στους χοίρους, των οποίων ο ρυθμός αγγίζει το εντυπωσιακό 8448% από το 2002 έως το 2006.

Και τα άλλα είδη πάντως έχουν εξαιρετική δυναμική όλο αυτό το διάστημα, με λιγότερη αλλά καθόλου αμελητέα αύξηση στα βοοειδή και τα πουλερικά. Τολμούμε να διακινδυνεύσουμε την πρόβλεψη ότι σ' αυτό τον τομέα έγκειται η μεγάλη δυναμική στο επόμενο διάστημα, όχι τόσο λόγω της υστέρησης που υπήρξε αλλά εξ' αιτίας των γνωστών προβλημάτων στη διατροφική αλυσίδα που συνδέονται με τις δύο αναφερόμενες κατηγορίες (νόσος των τρελών αγελάδων και νόσος των πτηνών).

Σε σχέση με την Κρήτη, ενδιαφέρον παρουσιάζει η αύξηση των αιγών και των προβάτων, που για το εξεταζόμενο διάστημα ανέρχεται στο 360%, γεγονός δηλωτικό των δυνατοτήτων του νησιού καθώς είναι γνωστό ότι στην Κρήτη εκτρέφονται εξαιρετικά καλά ποσοτικά και ποιοτικά τα ζώα αυτά.

Πίνακας 2: ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΖΩΩΝ(ΚΕΦΑΛΙΑ) – ΝΟΜΩΝ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ ΚΑΙ ΧΑΝΙΩΝ

	ΗΡΑΚΛΕΙΟ					ΧΑΝΙΑ			
	2002	2003	2004	2005	2006	2003	2004	2005	2006
ΗΡΑΚΛΕΙΟ									
ΑΡΙΘΜΟΣ ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΩΝ			5	36	44		22	65	102
ΕΙΔΟΣ ΖΩΩΝ									
ΓΙΔΙΑ			838		7.325		186		8.155
ΠΡΟΒΑΤΑ	370	370	502	9.198	12.014	3.421	4.848	15.631	22.253
ΘΗΛΥΚΕΣ ΑΙΓΕΣ	312	312	132	6.271	0	896	1.324	5.643	0
ΒΟΟΕΙΔΗ				2		6	10	14	13
ΧΟΙΡΟΙ				170	113		22	25	20
ΟΡΝΙΘΕΣ	50	50	50						
ΜΕΛΙΣΣΙΑ (ΚΥΨΕΛΕΣ)			70		104	330	60	421	362

Πίνακας 3: ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΖΩΩΝ(ΚΕΦΑΛΙΑ) – ΝΟΜΟΥ ΡΕΘΥΜΝΟΥ ΚΑΙ ΣΥΝΟΛΟΥ ΚΡΗΤΗΣ

	ΡΕΘΥΜΝΟ					ΚΡΗΤΗ				
	2002	2003	2004	2005	2006	2002	2003	2004	2005	2006
ΗΡΑΚΛΕΙΟ										
ΑΡΙΘΜΟΣ ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΩΝ			11	42	65	0	0	38	143	211
ΕΙΔΟΣ ΖΩΩΝ						0	0	0	0	0
ΓΙΔΙΑ			438	2.833	3.918	0	0	1.462	2.833	19.398
ΠΡΟΒΑΤΑ	2.141	2.780	3.460	15.656	12.267	2.511	6.571	8.810	40.485	46.534
ΘΗΛΥΚΕΣ ΑΙΓΕΣ	580	261	175	0	0	892	1.469	1.631	11.914	0
ΒΟΟΕΙΔΗ						0	6	10	16	13
ΧΟΙΡΟΙ	53	503	427	564	829	53	503	449	759	962
ΟΡΝΙΘΕΣ	2.500	2.500	2.000	2.700	8.000	2.550	2.550	2.050	2.700	8.000
ΜΕΛΙΣΣΙΑ (ΚΥΨΕΛΕΣ)						0	330	130	421	466

Οι πίνακες 2 και 3 αποτυπώνουν την κατάσταση αλλά και τη δυναμική της Κρήτης σε σχέση με τους βιοκτηνοτρόφους, ο αριθμός των οποίων αυξάνεται σε σημαντικό βαθμό.

Παρατηρούμε ότι η αύξηση από το 2004 έως το 2006 ανέρχεται σε 455%, κυρίως βεβαίως λόγω του μικρού αρχικού αριθμού, και από το 2005 στο 2006 πάντως είναι σημαντική η αύξηση και ανέρχεται σε 48%.

Ως συνολικό ποσοστό στο σύνολο των βιοκτηνοτρόφων της χώρας ανέρχονται στο 7,81%, ποσοστό διόλου ευκαταφρόνητο, μικρότερο πάντως από το «προσδοκώμενο» για μια περιοχή όπως η Κρήτη, με εξαιρετικές φυσικές προϋποθέσεις για την ανάπτυξη δραστηριοτήτων αυτού του χαρακτήρα.

Πρέπει να αναφερθεί βεβαίως ότι λόγω έλλειψης στοιχείων για το νομό Λασιθίου είναι αδύνατη η ακριβής προσέγγιση της δυναμικής αυτής της ομάδας, ιδιαίτερα αν λάβουμε υπόψη την έντονη παρουσία τους στο νομό Λασιθίου.

Η αναφορά σε έναν για το 2006 που διαθέτει μάλιστα μελίτσια δεν κρίνεται απολύτως αξιοπρόσεκτη.

Μια προσεκτικότερη ανάλυση των δεικτών (λαμβάνοντας πάντα υπόψη το γεγονός ότι στα στοιχεία δεν περιλαμβάνεται ο νομός Λασιθίου) συγκριτικά με τα ζώα που εκτρέφονται, μας δείχνει ότι υπάρχουν συγκεκριμένες κατηγορίες με έντονη δυναμική συγκριτικά με το σύνολο της χώρας, χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελούν τα πρόβατα που ανέρχονται στο 18% των συνολικά εκτρεφόμενων στη χώρα προβάτων.

Ο αριθμός των αιγών (συμπεριλαμβάνονται γίδια και θηλυκές αίγες) είναι επίσης σημαντικός, και ανέρχεται στο 6,4% περίπου του συνόλου της χώρας.

Μελίσσια και πουλερικά ανέρχονται στο 6% περίπου σε σχέση με το σύνολο της χώρας. Σε ότι αφορά τα πουλερικά μπορεί να κριθεί ικανοποιητικό, σε σχέση με τα μελίσσια όμως υπάρχει υστέρηση καθώς είναι γνωστό ότι η θέση της Κρήτης στη συμβατική μελισσοκομία είναι δεσπόζουσα και οι κυψέλες της συμβατικής υπερβαίνουν το 10% του συνόλου της χώρας.

Εξαιρετικά χαμηλό, αναμενόμενο πάντως είναι το ποσοστό των χοίρων και των βοοειδών που δεν υπερβαίνουν το 1% σε επίπεδο χώρας.

Σε ότι αφορά την κατάσταση ανά νομό για το 2006, για τους τρεις τουλάχιστον που υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία, παρατηρούμε την ισχυρή θέση του νομού Ρεθύμνης σε τρεις βασικούς τομείς ως ποσοστό στο σύνολο του νησιού με βάση τα διαθέσιμα στοιχεία, στην παραγωγή χοίρων 86,2% (ενδεχομένως λόγω των επενδύσεων της CRETA FARM) στην παραγωγή ορνιθών 100%!!! (μάλλον εξ' αιτίας της παραγωγής αυγών από την «ΟΡΝΙΣ ΠΟΙΩΝ») καθώς και γίδια και πρόβατα, 20,2% και 26,4% αντίστοιχα.

Στο νομό Χανίων κυριαρχεί η παραγωγή μελισσών 77,7% και βοοειδών 100% (αν και ποσοτικά ελάχιστα) ενώ η παραγωγή γιδιών και προβάτων ανέρχεται στο 42% και το 47,8% αντίστοιχα.

Στο νομό Ηρακλείου εμφανίζονται μειωμένα ποσοστά για γίδια και πρόβατα με 37,8% και 25,8% αντιστοίχως, ενώ οι χοίροι αντιπροσωπεύουν το 11,7% και τα μελίσσια το 22,3%.

Πίνακας 4: ΕΓΓΡΑΦΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΩΝ

	ΤΕΛΟΣ 2001	2002	2003	2004	2005	2006
ΕΓΓΕΓΡΑΜΜΕΝΟΙ		3.020	1.039	3.568	7.284	10.689
Παραγωγοί (1)	6.539	2.797	876	3.383	6.873	10.390
Μεταποιητές (2)	219	184	140	179	326	224
Εισαγωγείς (3)	4	3	2	0	0	0
Παραγωγοί / Μεταποιητές (4)	171	34	21	6	85	74
Παραγωγοί / Εισαγωγείς (4)	0	0	0	0	0	0
Μεταποιητές / Εισαγωγείς (4)	0	1	0	0	0	1
Παραγωγοί / Μεταποιητές / Εισαγωγείς (4)	0	1	0	0	0	0
ΣΥΝΟΛΟ	6.933	3.020	1.039	3.568	7.284	10.689

(1) Παραγωγοί: περιλαμβάνονται οι επιχειρηματίες της πρωτογενούς παραγωγής (φυτικής και ζωικής)

(2) Μεταποιητές: περιλαμβάνονται οι επιχειρηματίες οι οποίοι συντηρούν, μεταποιούν προϊόντα βιολογικής παραγωγής, (περιλαμβάνεται η σφαγή ζώων και η μεταποίηση κρέατος)

(3) Εισαγωγείς: περιλαμβάνονται οι εισαγωγείς βιολογικών προϊόντων από τρίτες χώρες με σκοπό την εμπορία

(4) Μικτές επιχειρηματίες επιχειρηματιών που ασχολούνται με περισσότερες από μια δραστηριότητες.

(*) Σύνολο Επιχειρηματιών: A+B+Γ+AB+ΑΓ+ΒΓ+ΑΒΓ

Εκείνο το οποίο γίνεται εμφανές από τον παραπάνω πίνακα είναι η μεγάλη πτώση από το 2001 στο 2002 και η εν γένει ισχυρή διακύμανση από έτος σε έτος που καταλήγει όμως να είναι σταδιακά ανοδική από το 2001 έως το 2006.

Ειδικότερα, οι παραγωγοί και οι μεταποιητές αυξάνονται δραστικά από το 2001 έως το 2006 ενώ οι εγγραφές εισαγωγέων μειώνονται και μηδενίζονται τελικά.

Το θέμα είναι εξαιρετικά ενδιαφέρον και απαιτεί παραπέρα διερεύνηση σχετικά με τους λόγους που παρουσιάζουν τα στοιχεία αυτή την εικόνα, μπορούμε να κάνουμε πάντως μια σιωπηρή υπόθεση, ότι η κατηγορία εισαγωγέας «απορροφάται» από κάποια άλλη κατηγορία, εκείνη του παραγωγού π.χ.

Οι παραγωγοί/μεταποιητές πάντως εμφανίζουν τη μεγαλύτερη αστάθεια σε ότι αφορά τις εγγραφές.

Πίνακας 5: ΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΩΝ

	2002	2003	2004	2005	2006
Παραγωγοί (1)	3.518	666	1142	1.444	2184
Μεταποιητές (2)	72	20	60	143	187
Εισαγωγείς (3)	4	1	0	1	0
Παραγωγοί / Μεταποιητές (4)	60	9	6	25	49
Παραγωγοί / Εισαγωγείς (4)	0	0	0	0	0
Μεταποιητές / Εισαγωγείς (4)	0	0	0	0	2
Παραγωγοί / Μεταποιητές / Εισαγωγείς (4)	0	0	0	0	0
ΣΥΝΟΛΟ	3.654	696	1.208	1.613	2.422

Σε σχέση με τις διαγραφές έχουμε επίσης μια ενδιαφέρουσα εικόνα, το 2002 εμφανίζει έντονο κύμα διαγραφών σε αντίθεση με το 2003 που παρατηρείται δραστική συρρίκνωσή τους σε σχέση με το 2002.

Εδώ είναι φυσιολογικό να έχουμε συγκέντρωση της κίνησης στις κατηγορίες παραγωγοί, μεταποιητές καθώς, των διαγραφών προηγούνται οι εγγραφές, οι οποίες ήταν σε αυτές τις κατηγορίες.

Η κίνηση πάντως διαγραφών – εγγραφών ενός και του ίδιου έτους (απλό ισοζύγιο σε ένα έτος) δίνει ένα σταθερά θετικό αποτέλεσμα, με μοναδική εξαίρεση τους παραγωγούς κατά το 2002 που έχουμε αρνητικό ισοζύγιο έτους και τους εισαγωγείς όπου έχουμε σταθερά αρνητικό ισοζύγιο όλα τα έτη.

ΙΣΟΖΥΓΙΟ	2002	2003	2004	2005	2006
Παραγωγοί (1)	5818	6028	8269	13698	21904
Μεταποιητές (2)	331	451	570	753	790
Εισαγωγείς (3)	3	4	4	3	3
Παραγωγοί / Μεταποιητές (4)	145	157	157	217	242
Παραγωγοί / Εισαγωγείς (4)	0	0	0	0	0
Μεταποιητές / Εισαγωγείς (4)	1	1	1	1	0
Παραγωγοί / Μεταποιητές / Εισαγωγείς (4)	1	1	1	1	1
ΣΥΝΟΛΟ	6299	6642	9002	14673	22940

Πίνακας 6: ΙΣΟΖΥΓΙΟ ΕΓΓΡΑΦΩΝ – ΔΙΑΓΡΑΦΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΩΝ

Ο παραπάνω πίνακας «αποκαθιστά» την ολοκληρωμένη εικόνα της δυναμικής των εγγραφών διαγραφών όχι σε μια «δεδομένη», σταθερή χρονική στιγμή αλλά δυναμικά και δείχνει με σαφήνεια ποια είναι η πραγματική κατάσταση, ότι δηλαδή το ισοζύγιο είναι σταδιακά θετικό και ο αριθμός των παραγωγών και μεταποιητών αυξάνεται σταδιακά από το 2002 έως το 2006.

Η αναγωγή των απόλυτων τιμών σε ποσοστιαίες μεταβολές (πίνακας 7) στις κυριότερες κατηγορίες από έτος σε έτος κάνει απόλυτα ξεκάθαρη τη δυναμική της αύξησης των παραγωγών και των μεταποιητών.

Πολύ πιο έντονη είναι η αύξηση των παραγωγών, καθ' όλα λογική και αναμενόμενη εξέλιξη.

Λιγότερο δυναμική εμφανίζεται η αύξηση των μεταποιητών (και σε απόλυτα νούμερα διαπιστώνουμε μια σχετική σταθερότητα), εξακολουθεί πάντως να επεκτείνεται. Είναι αυτονόητο πάντως να ακολουθεί σε δυναμική εκείνη των παραγωγών, γιατί πρέπει να υπάρχει κρίσιμη μάζα παραγωγών ώστε να δημιουργηθούν οι συνθήκες που ευνοούν τη μεταποίηση προϊόντων.

Πίνακας 7: ΙΣΟΖΥΓΙΟ ΕΓΓΡΑΦΩΝ - ΔΙΑΓΡΑΦΩΝ

	2003	2004	2005	2006
Παραγωγοί (1)	3,61%	37,18%	65,65%	59,91%
Μεταποιητές (2)	36,25%	26,39%	32,11%	4,91%
Εισαγωγείς (3)	33,33%	0,00%	-25,00%	0,00%
Παραγωγοί / Μεταποιητές (4)	8,28%	0,00%	38,22%	11,52%
ΣΥΝΟΛΟ	5,45%	35,53%	63,00%	56,34%

Ο επόμενος πίνακας (αριθμός 8) εμφανίζει τους μεταποιητές διαφόρων δραστηριοτήτων και παρουσιάζει ιδιαίτερο ενδιαφέρον σε ότι αφορά την κλαδική ανάπτυξη.

Παρατηρούμε συγκεκριμένα ότι την πιο μεγάλη συμμετοχή έχουν οι κλάδοι παρασκευής φυτικών, ζωικών λιπών και ελαίων καθώς και παρασκευής άλλων προϊόντων διατροφής. Μαζί συγκεντρώνουν το 2006 πάνω από το 61% του συνόλου των μεταποιητών.

Ειδικότερα, στην κατηγορία παρασκευής φυτικών, ζωικών λιπών και ελαίων, είναι οι παραγωγοί ακατέργαστων αλλά και εξευγενισμένων λιπών και ελαίων και ιδιαίτερα του ελαιολάδου που συμβάλουν τόσο πολύ στη γενική αύξηση.

Στην παρασκευή άλλων προϊόντων διατροφής είναι εκείνα της αρτοζαχαροπλαστικής, ψωμιού και παξιμαδιών, μπισκότων και συντηρούμενων ειδών ζαχαροπλαστικής που κάνουν τη μεγάλη διαφορά.

Σταθερή άνοδο και αξιοσημείωτη πρόοδο σημειώνει η Παρασκευή ποτών, είναι σαφές ότι ο ελληνικός αμπελώνας και η τεράστια ανάπτυξή του με την παραγωγή κρασιών είναι εκείνη η κατηγορία που συμβάλει δραστικά στη διαμόρφωση της εικόνας που βλέπουμε. Συνολικά συμμετέχει με το ιδιαίτερα υψηλό ποσοστό του 13% περίπου στο σύνολο της μεταποίησης.

Πρέπει να προσεχτεί πάντως εδώ η σταθερότητα της ανάπτυξης (οφείλεται και στην ιδιαιτερότητα του κρασιού – μακροχρόνιες επενδύσεις και ανάπτυξη σε αντίθεση π.χ. με ετήσια καλλιέργεια σιτηρών), κάτι που δε συναντάται σε άλλες κατηγορίες.

Η πλέον μεγάλη διακύμανση απαντάται στη μεταποίηση και συντήρηση φρούτων και λαχανικών, ενώ αστάθεια εμφανίζει και η παραγωγή, μεταποίηση και συντήρηση κρέατος και προϊόντων κρέατος και λιγότερο η παρασκευή ζωοτροφών.

Η παραγωγή γαλακτοκομικών προϊόντων καθώς και η παρασκευή προϊόντων αλευροποσίας, αμύλων και προϊόντων αμύλου, έχουν αυξητική σχετικά πορεία με μικρότερες αποκλίσεις διακύμανσης.

Εντυπωσιακό είναι πάντως το γεγονός της μικρής παρουσίας εισαγωγών προϊόντων διαφόρων κατηγοριών, ενδεικτικό των απαιτήσεων αυτής της δραστηριότητας που είναι για ...γερά νεύρα.

Πίνακας 8: ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΜΕΤΑΠΟΙΗΤΩΝ 2002 ΕΩΣ 2006

ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΜΕΤΑΠΟΙΗΤΩΝ – 2002 έως 2006		2002		2003		2004		2005		2006	
A/A	Δραστηριότητα	ΜΕΤΑΠΟΗΤΕΣ	ΕΙΣΑΓΩΓΕΙΣ	ΜΕΤΑΠΟΗΤΕΣ	ΕΙΣΑΓΩΓΕΙΣ	ΜΕΤΑΠΟΗΤΕΣ	ΕΙΣΑΓΩΓΕΙΣ	ΜΕΤΑΠΟΗΤΕΣ	ΕΙΣΑΓΩΓΕΙΣ	ΜΕΤΑΠΟΗΤΕΣ	ΕΙΣΑΓΩΓΕΙΣ
1	Παραγωγή, μεταποίηση και συντήρηση κρέατος και προϊόντων κρέατος	18		32		35	0	65		40	
1.1	Παραγωγή και συντήρηση κρέατος	10		14		14	0	41		26	
1.2	Παραγωγή και συντήρηση κρέατος πουλερικών	3		10		12	0	10		4	
1.3	Παραγωγή προϊόντων από κρέας και κρέας πουλερικών	5		8		9	0	13		10	
2	Μεταποίηση και συντήρηση φρούτων και λαχανικών	275	1	163	2	115	0	195	5	182	
2.1	Μεταποίηση και συντήρηση πατάτας	4				1	0	1		2	
2.2	Παραγωγή χυμών φρούτων και λαχανικών	13		12		8	0	9		12	
2.3	Μεταποίηση και συντήρηση φρούτων και λαχανικών (που δεν αντιστοιχούν παραπάνω)	128	1	151	2	106	0	185	5	168	
3	Παρασκευή φυτικών, ζωικών λιπών και ελαίων	130		227		233	0	380		502	
3.1	Παρασκευή ακατέργαστων λιπών και ελαίων	123		143		139	0	283		269	
3.2	Παρασκευή εξευγενισμένων λιπών και ελαίων	7		84		92	0	96		231	
3.3	Παρασκευή μαργαρίνης και συναφών βρώσιμων λιπών			0		2	0	1		2	
4	Παραγωγή γαλακτοκομικών προϊόντων	20	1	27	1	24	1	42	1	44	1
4.1	Μονάδες παραγωγής γαλακτοκομικών προϊόντων και τυριού	20	1	26	1	22	1	41		41	1
4.2	Παρασκευή παγωτού			1		2	0	1		3	
5	Παρασκευή προϊόντων αλευροποιίας, άμυλα και προϊόντων αμύλου	20		26		23	0	25	1	30	
5.1	Παρασκευή προϊόντων αλευροποιίας	6		25		22	0	24	1	27	
6	Παρασκευή ζωοτροφών	15	1	19	2	14	1	46	1	43	
6.1	Παρασκευή ζωοτροφών για αγροτικά ζώα	15	1	19	2	13	1	46	1	43	
6.2	Παρασκευή ζωοτροφών για κατοικίδια ζώα			0	0	1	0				
7	Παρασκευή άλλων προϊόντων διατροφής	93	3	149	1	118	1	217	1	306	1
7.1	Παρασκευή ψωμιού και φρέσκων ειδών ζαχαροπλαστικής	28		28		12	0	33		33	
7.2	Παρασκευή, παξιμαδιών, μπισκότων και συντηρούμενων ειδών ζαχαροπλαστικής	5		27		26	1	34		35	
7.3	Παρασκευή ζάχαρης	6		7		7	0	6		8	
7.4	Παρασκευή κακάο, σοκολάτας και ζάχαρης ζαχαροπλαστικής	16		9	1	8	0	8		16	
7.5	Παρασκευή ζυμαρικών	10		13		11	0	20		21	
7.6	Μεταποίηση τσαγιού και καφέ	2		4		14	0	16		10	
7.7	Παρασκευή αρτυμάτων και καρηκευμάτων	11		17		18	0	23		30	

7.9	Παραγωγή άλλων προϊόντων (που δεν αντιστοιχούν παραπάνω)	15	3	44		19	0	77	1	153	1
8	Παρασκευή ποτών	120		124		125	0	154		169	
8.1	Παρασκευή αποσταγμένων πόσιμων αλκοολούχων ποτών	4		6		8	0	9		9	
8.3	Παραγωγή οίνου	116		114		113	0	143		157	
8.5	Παραγωγή μπύρας			3		3	0	2		2	

Στον πίνακα 9 εμφανίζονται τα καλλιεργούμενα είδη και τα αντίστοιχα στρέμματα στην Κρήτη από το 2002 έως το 2005, όπως τα έχουμε επεξεργαστεί με αφετηρία τα διαθέσιμα στοιχεία του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης όπως αυτά παρουσιάζονται στην επίσημη ιστοσελίδα του.

Αγνοήσαμε για ευνόητους λόγους καλλιέργειες που περιορίζονται σε λιγότερα από 20 στρέμματα καλλιεργούμενης έκτασης στο διάστημα 2002-2005 και αυτά τα είδη είναι ακτινίδια, δαμάσκηνα, καρύδια, κτηνοτροφικά φυτά, φράουλες, σύκα, ρόδια, ροδάκινα, ρεβύθια.

Μετά την αφαίρεση των εκτάσεων σε κατάσταση αγρανάπαυσης, των βοσκότοπων και των δυνητικών βοσκότοπων που ανέρχονται στο 68,7% των «καλλιεργούμενων» εκτάσεων για το 2006, αποδεικνύουν τα υφιστάμενα στοιχεία εκείνο που εμπειρικά γνωρίζουμε ήδη για την Κρήτη, ότι δηλαδή, κυρίαρχες καλλιέργειες είναι εκείνες της ελιάς (21,75%) και του αμπελιού (2,01%) καθώς και οι ετήσιες (4,03%).

Ενδιαφέρον παρουσιάζουν τα κηπευτικά και η υπαίθρια και θερμοκηπιακή παραγωγή τους που όμως δεν ξεπερνούν το 1%!!!

Πιστεύουμε ότι το περιθώριο βελτίωσή τους ως ποσοστό συμμετοχής στο σύνολο των εκτάσεων είναι εξαιρετικά μικρό και ιδίως λόγω των κλιματολογικών συνθηκών της Κρήτης υπάρχουν πολύ μεγάλα περιθώρια βελτίωσης της συμμετοχής τους στο μέλλον.

Αντίστοιχα ισχύουν και για τα οπωροφόρα δένδρα, κατά κύριο λόγο τα εσπεριδοειδή, που βρίσκονται σε ένα ιδανικό περιβάλλον σε ότι αφορά τις δυνατότητες απόδοσης, στην Κρήτη.

Η συνολική ποσοστιαία αύξηση στρεμμάτων από το 2002 έως το 2005 ανέρχεται στο εντυπωσιακό 524%!!!

Δεν πρέπει όμως να μας εντυπωσιάζει αυτό το στοιχείο αποκλειστικά, γιατί κατά κύριο λόγο οφείλεται στην αύξηση των βοσκοτόπων που μεγεθύνονται με γεωμετρική πρόοδο τα τελευταία έτη.

Εκείνη η κατηγορία που δημιουργεί πραγματικά νέα δεδομένα και άλλη προστιθέμενη αξία είναι το πέρασμα σε καλλιέργειες κάθε είδους και εδώ, η ανάλυση των στοιχείων μας δείχνει ότι η αύξηση όλων των καλλιεργειών από το 2002 στο 2005 ανήλθε στο 214% και ετήσια ποσοστιαία αύξηση υπερβαίνει το 10%, το 2004 και το 2005 ενισχύθηκε μάλιστα κατά πολύ περισσότερο.

Είναι επομένως πολύ ξεκάθαρη η δυναμική, οι δυνατότητες αλλά και η προοπτική αυτών των καλλιεργειών.

Το μόνο στοιχείο που αναδεικνύει δομικά προβλήματα είναι το γνωστό άλλωστε γεγονός του μικρού κλήρου, που με βάση τα διαθέσιμα στοιχεία περιορίζεται στα 49,5 στρέμματα ανά παραγωγό, μέγεθος που για ορισμένες καλλιέργειες είναι εντελώς ανεπαρκές για να δώσει εισοδήματα αρκετά για να συντηρήσει μια επιχειρηματική δραστηριότητα.

Πίνακας 9: ΚΑΛΛΙΕΡΓΟΥΜΕΝΑ ΕΙΔΗ ΣΕ ΣΤΡΕΜΜΑΤΑ ΣΤΗΝ ΚΡΗΤΗ

ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ	ΚΡΗΤΗ			
	2002	2003	2004	2005
ΑΒΟΚΑΝΤΟ	172,00	196,20	310,22	340,04
ΑΓΡΑΝΑΠΑΥΣΗ	801,70	1.092,60	1.244,84	1.061,89
ΑΜΠΕΛΙ ΕΠΙΤΡΑΠΕΖΙΟ+ΟΙΝΟΠΟΙΗΣΙΜΟ	2.438,10	2.487,10	2.959,26	3.414,82
ΑΡΟΤΡΑΙΕΣ	397,60	375,20	45,10	130,80
ΑΡΩΜΑΤΙΚΑ ΦΥΤΑ	15,80	28,80	267,70	117,30
ΑΥΤΟΦΥΗ ΦΥΤΑ	5,00	0,00	110,08	100,00
ΑΧΛΑΔΙΑ	0,00	0,00	4,05	114,85
ΒΟΣΚΟΤΟΠΟΙ	6.754,00	21.852,00	30.031,46	82.755,96
Δ. ΒΟΣΚΟΤΟΠΟΙ	200,00	8.186,00	9.623,10	32.652,25
ΒΡΩΜΗ	0,00	0,00	186,00	435,00
ΕΛΙΑ	18.322,96	20.733,90	26.727,42	36.871,83
ΕΣΠΕΡΙΔΟΕΙΔΗ	688,48	647,80	835,13	922,96
ΕΤΗΣΙΕΣ	833,50	661,00	5.769,35	6.822,48
ΚΑΣΤΑΝΙΑ	0,00	8,00	0,00	47,80
ΚΗΠΕΥΤΙΚΑ ΘΕΡΜ/ΚΗΠΙΟ+ ΥΠΑΙΘΡΟΣ	388,17	505,80	645,79	677,36
ΚΗΠΕΥΤΙΚΑ	61,35	0,00	0,00	968,30
ΛΕΙΜΩΝΑΣ	0,00	12,00	263,00	374,30
ΛΕΜΟΝΙΑ	0,00	0,00	17,14	0,00
ΛΟΙΠΑ ΟΠΩΡΟΦΟΡΑ	90,50	87,50	130,11	141,84
ΜΗΛΙΑ	7,00	7,00	30,80	7,43
ΜΠΑΝΑΝΙΑ	105,98	107,00	42,73	69,28
ΟΠΩΡΟΦΟΡΑ	151,30	77,80	207,30	193,80
ΟΣΠΡΙΑ	4,00	0,00	0,00	144,50
ΣΙΚΑΛΗ-ΣΙΤΗΡΑ	0,00	0,00	0,70	100,20
ΣΙΤΑΡΙ ΣΚΛΗΡΟ	0,00	120,60	26,50	1,00
ΣΤΑΦΙΔΑ ΣΟΥΛΤΑΝΙΝΑ	0,00	36,00	36,00	41,00
ΤΡΙΦΥΛΛΙ	0,00	0,00	0,00	44,50

ΧΑΡΟΥΠΙΑ	920,00	920,00	921,50	942,43
ΣΥΝΟΛΟ	32.357,43	58.142,30	80.435,27	169.493,91

Πηγή στοιχείων:

Όλα τα στοιχεία έχουν ληφθεί από την επίσημη ιστοσελίδα του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και η ανάλυση και επεξεργασία τους έγινε από το ΚΕΤΑ Κρήτης.

2.3. Το μέλλον των βιολογικών προϊόντων

Τόσο στην Ελλάδα όσο και στην παγκόσμια αγορά, η τάση για χρήση βιολογικών προϊόντων βαίνει ενισχυόμενη.

Οι αλληπάλληλες κρίσεις στη διατροφική αλυσίδα, οι παράγοντες απροσδιοριστίας της επίδρασης στην υγεία των προϊόντων που παράγονται σε συμβατικές καλλιέργειες με την αλόγιστη χρήση ζιζανιοκτόνων και λιπασμάτων έχουν αναγκάσει πολύ μεγάλο μέρος του πληθυσμού παγκοσμίως να στραφεί προς τα βιολογικά προϊόντα.

Οι τάσεις που διαφαίνονται είναι η ενίσχυση των παραγόντων της Βόρειας Αμερικής αλλά και της Κεντρικής Ευρώπης λόγω των ισχυρών δικτύων διανομής που διαθέτουν αλλά και της έντασης της κατανάλωσης βιολογικών προϊόντων.

Είναι προφανές, ότι αυτή η αξιοποίηση θα συσχετιστεί και με μεγαλύτερη κερδοφορία αυτών των δικτύων.

Οι ανισορροπίες προσφοράς-ζήτησης θα συνεχιστούν, καθώς, πολλά προϊόντα επηρεάζονται από διάφορες φυσικές συνθήκες (ασθένειες, καιρός κ.λ.π.) αλλά και από το γεγονός ότι η συγκεκριμένη αγορά είναι ακόμη ανώριμη και κατ' επέκταση περισσότερο ευάλωτη σε διάφορες διακυμάνσεις.

Είναι προφανές ότι θα διαπιστώσουμε στο μέλλον μια μεγαλύτερη διασπορά των πωλήσεων σε νέες αγορές, παράλληλα με την ενίσχυσή τους στις υφιστάμενες.

Η διεθνής ανάπτυξη αλλά και η αύξηση των τιμών των βασικών τροφίμων δίνει ένα επιπλέον πλεονέκτημα στα βιολογικά ώστε να «εξισορροπήσουν» την τιμή τους με εκείνα των συμβατικών καλλιεργειών και έτσι να διεμβολήσουν νέα καταναλωτικά στρώματα, πιστά στα συμβατικά καλλιεργούμενα προϊόντα.

Οι απαιτήσεις σε ανάπτυξη και κατάρτιση των ασχολούμενων με τη βιολογική γεωργία και κτηνοτροφία θα αυξηθούν, καθώς, οι καταναλωτές τους είναι περισσότερο ενημερωμένοι, απαιτητικοί, και ευαισθητοποιημένοι και αναζητούν προστιθέμενη αξία τόσο από τα προϊόντα καθεαυτά όσο και από το όλο φάσμα διαχείρισης και διακίνησής τους.

3. ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ

3.1. Έλεγχος και πιστοποίηση βιολογικών προϊόντων

Η Ευρωπαϊκή Ένωση, με τον κανονισμό Ε.Ε. 2092/91 «περί του βιολογικού τρόπου παραγωγής γεωργικών προϊόντων και των σχετικών διατάξεων στα γεωργικά προϊόντα και στα είδη διατροφής», καθόρισε το σύστημα ελέγχου και πιστοποίησης βιολογικών προϊόντων στις χώρες – μέλη.

Υπήρχαν ασφαλώς κανονισμοί από ορισμένες χώρες όπως τη Γερμανία που έχουν και μια πρωτοπορία και είναι ευρέως διαδεδομένα τα βιολογικά προϊόντα.

Ο παραπάνω κανονισμός έχει συμπληρωθεί με τον κανονισμό 1804/99 που διέπει τις συνθήκες χαρακτηρισμού των βιολογικών προϊόντων ζωικής προέλευσης.

Η πιστοποίηση των προϊόντων σχετίζεται με τον έλεγχο και την επιθεώρηση τους σε όλα τα στάδια της παραγωγής και διακίνησής τους μέχρι τον τελικό καταναλωτή.

Αυτό σημαίνει ότι ελέγχονται σε σχέση με την καλλιέργεια, την αποθήκευση, την εμπορία, τη συσκευασία κ.λ.π.

Το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων είναι ο κατ' εξοχήν αρμόδιος σε ότι αφορά το κανονιστικό πλαίσιο, ενώ, με αποφάσεις του έχει δώσει τη δυνατότητα ελέγχου και πιστοποίησης σε εταιρίες που δεν ανήκουν στο δημόσιο.

Ασκή την εποπτεία του συστήματος ελέγχου στο σύνολό του, ενώ οι υπηρεσίες του είναι υπεύθυνες για την εφαρμογή των διατάξεων των κανονισμών.

Αρχή ελέγχου, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 9 του "Κανονισμού" ορίζεται ο Οργανισμός Πιστοποίησης και Επίβλεψης Γεωργικών Προϊόντων (ΟΠΕΓΕΠ).

Οι αναφερόμενες εταιρίες έχουν δικαίωμα ελέγχου σε ολόκληρη τη χώρα και οι ενδιαφερόμενοι προς πιστοποίηση μπορούν να επιλέγουν εκείνη την εταιρία η οποία μπορεί να ανταποκριθεί καλύτερα στις ανάγκες τους.

Στόχος της πιστοποίησης είναι η προστασία των τελικών καταναλωτών αλλά και του ίδιου του συστήματος παραγωγής, διακίνησης και εμπορίας των βιολογικών προϊόντων.

Με βάση τον κανονισμό Ε.Ε. 2092/91 για το βιολογικό τρόπο παραγωγής γεωργικών προϊόντων ισχύουν συγκεκριμένες δεσμεύσεις για τους επιχειρηματίες που παράγουν, παρασκευάζουν ή εισάγουν από τρίτες χώρες βιολογικά προϊόντα με σκοπό την εμπορία τους. Έτσι, οι επιχειρηματίες πρέπει:

Να γνωστοποιούν την δραστηριότητά τους όσον αφορά τον βιολογικό τρόπο παραγωγής στη Δ/ση Αγροτικής Ανάπτυξης της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης στην περιφέρεια της οποίας βρίσκεται η έδρα της εκμετάλλευσης ή της επιχείρησής τους.

Να υποβάλλουν την επιχείρησή τους στο σύστημα ελέγχου που προβλέπεται για τα βιολογικά προϊόντα.

Τα κράτη μέλη εγκαθιδρύουν σύστημα ελέγχου, το οποίο διαχειρίζονται μία ή περισσότερες αρμόδιες αρχές ή / και εγκεκριμένοι ιδιωτικοί οργανισμοί, και προς το οποίο οφείλουν να συμμορφώνονται οι επιχειρήσεις που παράγουν, παρασκευάζουν ή εισάγουν από τρίτες χώρες βιολογικά προϊόντα.

Η αρχή ελέγχου και οι εγκεκριμένοι οργανισμοί ελέγχου εξασφαλίζουν την εφαρμογή, στις εκμεταλλεύσεις που ελέγχουν, τουλάχιστον των μέτρων ελέγχου και προφύλαξης και δεν αποκαλύπτουν σε άλλα πρόσωπα, εκτός από τους υπεύθυνους της εκμετάλλευσης και τις αρμόδιες δημόσιες αρχές, πληροφορίες ή στοιχεία που περιέχονται εις γνώση τους κατά τη διενέργεια των ελέγχων.

4. ΦΟΡΕΙΣ ΕΛΕΓΧΟΥ ΚΑΙ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΒΙΟΛΟΓΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ

Οι Κανονισμοί της ΕΕ απαιτούν, κάθε προϊόν που διατίθεται στο εμπόριο ως «βιολογικό» να έχει ελεγχθεί και πιστοποιηθεί προηγουμένως. Κάθε χώρα - μέλος της ΕΕ υποδεικνύει μία ή περισσότερες αρμόδιες αρχές ή εγκρίνει ιδιωτικούς οργανισμούς με σκοπό τον έλεγχο και την πιστοποίηση των βιολογικών προϊόντων ενώ ταυτόχρονα ορίζει μια αρχή υπεύθυνη για την έγκριση και επίβλεψη των οργανισμών αυτών.

Υπεύθυνη αρχή στην Ελλάδα για την εγκατάσταση συστήματος ελέγχου παραγωγής προϊόντων βιολογικής γεωργίας και κτηνοτροφίας είναι το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (www.minagric.gr).

Ο Οργανισμός Πιστοποίησης και Επίβλεψης Γεωργικών Προϊόντων (Ο.Π.Ε.Γ.Ε.Π.) με διακριτικό τίτλο Agrocert (www.agrocert.gr), ιδρύθηκε το 1998 με το Νόμο 2637/98 και είναι Νομικό Πρόσωπο Ιδιωτικού Δικαίου του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων που λειτουργεί χάριν του δημοσίου συμφέροντος υπό την εποπτεία του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων. Στο πλαίσιο του συστήματος ελέγχου προϊόντων βιολογικής γεωργίας και κτηνοτροφίας, ο Ο.Π.Ε.Γ.Ε.Π. - AGROCERT ως αρχή έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

- αξιολόγηση και επίβλεψη των Οργανισμών Ελέγχου και Πιστοποίησης βιολογικών προϊόντων
- χορήγηση ενιαίου εθνικού σήματος αναγνώρισης στα ελληνικά βιολογικά προϊόντα
- έλεγχο της εμπορίας των προϊόντων βιολογικής γεωργίας και κτηνοτροφίας
- έλεγχο στην πιστοποίηση των προϊόντων βιολογικής γεωργίας και κτηνοτροφίας καθώς και έλεγχο των επιχειρηματιών που εισάγουν βιολογικά προϊόντα από τρίτες χώρες.

Οι φορείς πιστοποίησης που λειτουργούν σήμερα στην Ελλάδα, και οι οποίοι είναι ιδιωτικοί Οργανισμοί Ελέγχου & Πιστοποίησης προϊόντων βιολογικής γεωργίας και κτηνοτροφίας, είναι οι εξής:

A Cert – Ευρωπαϊκός Οργανισμός Πιστοποίησης Α.Ε.

Τήλου 2, 54638, Θεσσαλονίκη
Τηλ.: 2310-210777, Fax: 2310-219824
e-mail: info@a-cert.org, website: <http://www.a-cert.org>

ΒΙΟΕΛΛΑΣ Α.Ε. (πρώην Σ.Ο.Γ.Ε.- Σύλλογος Οικολογικής Γεωργίας Ελλάδας)

Κοδριγκτώνος 11B, 10434, Αθήνα
ηλ.: 210-8211940, Fax: 210-8211015
e-mail: biohellas@yahoo.gr, website: <http://www.bio-hellas.gr>

ΔΗΩ

Αριστοτέλους 38, 10433 Αθήνα
Τηλ.: 210-8224384, Fax: 210- 8218117
e-mail: info@dionet.gr, website: <http://www.dionet.gr>

ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΚΗ Ε.Π.Ε

Ν.Πλαστήρα 24, Αλεξάνδρεια Ημαθίας
Τηλ./Fax: 2333-24440
e-mail: fysicert@acn.gr

QWays – Διαδρομές Ποιότητας Α.Ε.

Δημοκρατίας 8, Μελίσσια, 15127, Αθήνα
Τηλ.: 210-6130070, Fax: 210- 6136071
e-mail: info@qways.gr, website: <http://www.qways.gr>

IRIS

Α. Παπανδρέου 52, 71305, Ηράκλειο Κρήτης
Τηλ.: 2810 360715-7, Fax: 2810 360718
e-mail: info@irisbio.gr , • website: <http://www.irisbio.gr>

ΕΛΕΓΧΟΣ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΒΙΟΛΟΓΙΚΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ - ΠΡΑΣΙΝΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ ΘΩΜΑΣ ΜΙΣΑΗΛΙΔΗΣ Ο.Ε.

10ο ΧΛΜ Βέροιας- Σκύδρας, περιοχή Στενήμαχου Ημαθίας, Τ.Κ. 59035 Τ.Θ. 50
Τηλ:(+30) 23320 43508, Fax:(+30) 23320 43509,
email:greencontrol@hol.gr, <http://www.greencontrol.gr>

ΓΕΩΤΕΧΝΙΚΟ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ Α.Ε.

Δ.Δ. Παλαιοχωρίου, Δήμος Πλατέος, Ημαθία, ΤΚ 59302
Τηλ: 23330-64387, Fax: 23330-53807,
<http://www.bio-geolab.gr>

Οι παραπάνω εταιρίες έχουν την έγκριση του επιβλέποντα φορέα για την πιστοποίησή τους που με την ΚΥΑ 267630/13.12.2007 (ΦΕΚ 2372B / 13.12.2007) ορίζεται ο Οργανισμός Πιστοποίησης και Επίβλεψης Γεωργικών Προϊόντων, Ο.Π.Ε.Γ.Ε.Π. - AGROCERT.

Οι εταιρείες αυτές ασκούν τεχνικούς ελέγχους και παρέχουν πιστοποίηση στο σύνολο των Ελλήνων βιοκαλλιεργητών.

Ανάλογα με κάθε εταιρία, ακολουθούνται συγκεκριμένες διαδικασίες για την πιστοποίηση, οι οποίες δεν διαφέρουν ριζικά μεταξύ τους, καθώς όλες είναι

υποχρεωμένες να ακολουθούν συγκεκριμένα «πρότυπα», συγκεκριμένες αρχές εφαρμογής δηλαδή.

Διαφέρουν προφανώς σε θέματα που σχετίζονται με την ποιότητα εφαρμογής, τις διαδικασίες, την «αναγνωρισιμότητα», τον τρόπο οργάνωσης της πιστοποίησης, την παρουσία σε κάθε σημείο της χώρας, το κόστος κ.λ.π.

Γι' αυτό είναι σημαντικό να επιλέγει ο ενδιαφερόμενος με συγκεκριμένα κριτήρια και απαραίτητως εκείνα που εξασφαλίζουν την ουσιαστική, σε βάθος χρόνου, ποιοτική πιστοποίηση.

4.1. Η Διαδικασία Πιστοποίησης

Οι ελάχιστες απαιτήσεις ελέγχων και μέτρων πιστοποίησης αναφέρονται στον Κανονισμό 2092/91. Οι σύμβουλοι πιστοποίησης και οι εγκεκριμένες από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων εταιρείες εξειδικεύουν βεβαίως τις γενικές απαιτήσεις και διαμορφώνουν το δικό τους πλαίσιο ελέγχων.

Οι απαιτήσεις, με βάση τα όσα αναφέρονται στις Ιστοσελίδες των κυριότερων φορέων πιστοποίησης (ΔΗΩ, QWays – Διαδρομές Ποιότητας Α.Ε., ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΚΗ Ε.Π.Ε, ΒΙΟΕΛΜΑΣ Α.Ε, A Cert – Ευρωπαϊκός Οργανισμός Πιστοποίησης Α.Ε) περιλαμβάνουν πολλά και διαφορετικά στάδια που διαφοροποιούνται από εταιρία σε εταιρία:

Κατά την προετοιμασία έναρξης, οι επιχειρήσεις που επιθυμούν να ενταχθούν στο Σύστημα Πιστοποίησης, συμπληρώνουν έντυπα όπου καταγράφουν όλες τις απαιτούμενες πληροφορίες που αναφέρονται στο υπό πιστοποίηση αντικείμενο, και παράλληλα εξοικειώνονται με το σύνολο των υποχρεώσεων, των διατάξεων και του γενικότερου και ειδικότερου κανονιστικού πλαισίου (νόμοι, κανονισμοί, αποφάσεις).

Αποσαφηνίζονται τα πρότυπα αλλά και τα πεδία πιστοποίησης, οι μονάδες ή τα προϊόντα που πρόκειται να πιστοποιηθούν.

Είναι προφανές, ότι εφ' όσον αποφασιστεί από τον επιχειρηματία η ένταξη, συνάπτονται αντίστοιχα συμφωνητικά συνεργασίας με τον εκάστοτε οργανισμό πιστοποίησης και ξεκινά η διαδικασία (επιθεώρηση) ένταξης.

Η ένταξη στο σύστημα πιστοποίησης πρέπει να θεωρείται δεδομένη εφ' όσον τηρούνται οι κανόνες και τα όρια πιστοποίησης.

Η ένταξη στο σύστημα πιστοποίησης περιλαμβάνει συνήθως κάποιο μεταβατικό στάδιο ώστε να εξαλειφθούν μη επιτρεπόμενα υπόλοιπα προηγούμενων χρήσεων ή μη επιτρεπόμενες εισροές.

Για να μπορέσει μια εταιρία (ή ένας παραγωγός) να ενταχθεί σε ένα σύστημα πιστοποίησης και να πάρει το πιστοποιητικό για τα προϊόντα του, άλλως ειπείν το «διαβατήριο» που αποδεικνύει τη βιολογική τους ταυτότητα, θα πρέπει να απευθυνθεί σε μια από τις εταιρίες που είναι εγκεκριμένες προς τούτο και τις οποίες αναφέραμε παραπάνω.

Ενδεικτικά αναφέρουμε τις διαδικασίες που απαιτεί η ΔΗΩ, χωρίς να σημαίνει ότι προκρίνονται ή ότι αναγνωρίζουμε πλεονέκτημα ή υψηλότερη εγκυρότητα έναντι άλλων. Κάποια στάδια είναι ενδεικτικά και όχι δεσμευτικά της πιστοποίησης, διαφοροποιούνται επομένως από εταιρία σε εταιρία.

4.1.1. Συμβούλιο Πιστοποίησης

Το Συμβούλιο Πιστοποίησης είναι το αρμόδιο όργανο που αποφασίζει για τη χορήγηση της Πιστοποίησης στους Συμβαλλόμενους και τις σχετικές προϋποθέσεις. Μετά την ολοκλήρωση της Επιθεώρησης Ένταξης η συγκεντρωθείσα τεκμηρίωση εκτιμάται ανάλογα από το σχετικό Τμήμα Πιστοποίησης το οποίο και εισηγείται σχετικά στο Συμβούλιο Πιστοποίησης.

Η πιστοποίηση η οποία χορηγείται έχει αόριστο διάρκεια, ενώ σε ειδικές περιπτώσεις το Συμβούλιο Πιστοποίησης μπορεί να χορηγήσει Πιστοποίηση ορισμένης χρονικής διάρκειας.

Η θετική περί χορήγησης Πιστοποίησης απόφαση του Συμβουλίου, εντάσσει τον Συμβαλλόμενο στο Σύστημα Πιστοποίησης, από την ημερομηνία χορήγησης της Πιστοποίησης και επιτρέπει αφ' ενός την έκδοση της Βεβαίωσης Ένταξης ή του Πιστοποιητικού Συμμόρφωσης και αφ' ετέρου την εγγραφή του Συμβαλλόμενου στο Μητρώο Ενταγμένων Επιχειρήσεων στο Σύστημα Πιστοποίησης.

Σε περίπτωση που ενταγμένος επιχειρηματίας δεν υλοποιήσει και δεν εκπληρώσει τους όρους και τις προϋποθέσεις που έχουν τεθεί στην απόφαση ένταξής του, δεν του εκδίδεται κανένα έγγραφο Πιστοποίησης. Εάν στη συνέχεια ο Συμβαλλόμενος αποδείξει την εκπλήρωση των παραπάνω όρων και Προϋποθέσεων, δύναται το αρμόδιο Τμήμα Πιστοποίησης να προβεί σε εκ νέου θετική εισήγηση προς το Συμβούλιο Πιστοποίησης.

Η Επιτροπή Παρακολούθησης του Συστήματος Πιστοποίησης αποτελείται από κάποια μέλη που επιλέγονται και ορίζονται από το Συμβούλιο Ποιότητας του Οργανισμού σύμφωνα με τις σχετικές διαδικασίες. Η σύνθεση της Επιτροπής Παρακολούθησης είναι αντιπροσωπευτική από τη μια του χώρου της Πιστοποίησης και των Πιστοποιημένων επιχειρηματιών των διαφόρων κατηγοριών και από την

άλλη του χώρου των οικολογικών, περιβαλλοντικών και καταναλωτικών οργανώσεων και κινήσεων. Στη σύνθεση της Επιτροπής Παρακολούθησης δεν υπερισχύει κανένα εκ των εμπλεκόμενων συμφερόντων και οι αποφάσεις των μελών της χαρακτηρίζονται από ανεξαρτησία γνώμης, ισότητα, αντικειμενικότητα και αμεροληψία.

Η Επιτροπή Παρακολούθησης συγκαλείται από τον Γεν. Διευθυντή του Οργανισμού τουλάχιστον δύο (2) φορές τον χρόνο και επιπλέον κάθε φορά που κρίνεται σκόπιμο.

Η Επιτροπή Παρακολούθησης ελέγχει και παρακολουθεί εάν συνολικά ο Οργανισμός στις διάφορες λειτουργίες και δράσεις του Συστήματος Πιστοποίησης τηρεί και εφαρμόζει τα Πρότυπα και τους κανόνες του Συστήματος Διασφάλισης Ποιότητας.

Μετά τη χορήγηση Πιστοποίησης και την ένταξη του Συμβαλλόμενου στο Σύστημα Πιστοποίησης, το Συμβούλιο και τα αρμόδια Τμήματα Πιστοποίησης είναι υπεύθυνα για την επιτήρησή της.

Σκοπός της επιτήρησης είναι :

- να εξασφαλιστεί η συνεχής ανταπόκριση των εργασιών παραγωγής, παρασκευής, εισαγωγής, των αντίστοιχων μονάδων και των παραγόμενων προϊόντων ως προς τη συμμόρφωσή τους στις προδιαγραφές των Προτύπων βάσει των οποίων χορηγήθηκε η Πιστοποίηση από το Συμβούλιο Πιστοποίησης του Οργανισμού.
- να επαληθευτεί η συνεχής σωστή χρήση των Πιστοποιητικών η άλλων εγγράφων Πιστοποίησης και των Σημάτων, όπως αυτή περιγράφεται στα Πρότυπα και στους Κανονισμούς του Οργανισμού.

Η Επιτήρηση της Πιστοποίησης, πραγματοποιείται:

- με επιτόπιους ελέγχους (προγραμματισμένους ή αιφνιδιαστικούς) στις εκμεταλλεύσεις - μονάδες των Συμβαλλόμενων.
- με δειγματοληπτικούς ελέγχους στην αγορά σε προϊόντα που έχουν πιστοποιηθεί από τον Οργανισμό.
- με δειγματοληψίες και πραγματοποίηση αναλύσεων.
- με έλεγχο της τεκμηρίωσης κατά τη διαδικασία έκδοσης των Πιστοποιητικών και των άλλων εγγράφων Πιστοποίησης.

4.1.2. Επιτόπιοι Έλεγχοι Επιτήρησης

Το Συμβούλιο Πιστοποίησης επιτηρεί επίσης την Πιστοποίηση, με δειγματοληπτικούς ελέγχους της τεκμηρίωσης του Συμβαλλομένου.

Η Επιτήρηση της Πιστοποίησης πραγματοποιείται, μεταξύ άλλων, με επιτόπιους ελέγχους και δειγματοληψίες που διακρίνονται σε προγραμματισμένους και αιφνιδιαστικούς.

Πραγματοποιούνται από ειδικά εξουσιοδοτημένο από τον Οργανισμό προσωπικό, τους ελεγκτές, ενώ τα ευρήματα και οι διαπιστώσεις, καταγράφονται σε ελεγχόμενα έντυπα του Οργανισμού.

Οι Προγραμματισμένοι Έλεγχοι πραγματοποιούνται κατόπιν προειδοποίησης του Συμβαλλόμενου, τουλάχιστον μία φορά το χρόνο, εντός της καλλιεργητικής περιόδου των παραγόμενων προϊόντων.

Η ημερομηνία πραγματοποίησής τους ορίζεται από εξουσιοδοτημένο προσωπικό του Οργανισμού, σε συνεργασία με τον Συμβαλλόμενο και σε κάθε περίπτωση από τον αρμόδιο Συντονιστή.

Ο Προγραμματισμένος Έλεγχος Επιτήρησης πρέπει να έχει πραγματοποιηθεί εντός μηνός από την πρώτη ενημέρωση του Συμβαλλόμενου και πραγματοποιείται σε εφαρμογή των σχετικών διατάξεων του Παραρτήματος III του Κανονισμού 2092/91 όπως κάθε φορά ισχύουν.

Ο ελεγκτής πραγματοποιεί έναν πλήρη έλεγχο των εγκαταστάσεων της μονάδας και επιθεωρεί οποιονδήποτε χώρο ή έγγραφο ή λογιστικό ή άλλο βιβλίο κρίνει ότι είναι απαραίτητο για την ολοκλήρωση του ελέγχου, το οποίο χρησιμοποιείται για δραστηριότητες σχετικές με την υπό έλεγχο παραγωγική μονάδα.

Ο Οργανισμός, όποτε το κρίνει σκόπιμο ή αναγκαίο, δύναται και μπορεί να διενεργεί Αιφνιδιαστικούς Επιτόπιους Ελέγχους Επιτήρησης. Οι Αιφνιδιαστικοί Επιτόπιοι Έλεγχοι είναι επιπρόσθετοι των προγραμματισμένων ετήσιων και πραγματοποιούνται σε ποσοστό τουλάχιστον 10% επί των συμβεβλημένων με τον Οργανισμό επιχειρηματιών.

Οι Αιφνιδιαστικοί Επιτόπιοι Έλεγχοι πραγματοποιούνται είτε κατόπιν προειδοποίησης του Συμβαλλόμενου προ 24 ωρών είτε χωρίς προειδοποίηση. Δύνανται να πραγματοποιηθούν και χωρίς την παρουσία του Συμβαλλόμενου, αν αυτός δεν δύναται ή αρνείται να παρασταθεί ή εάν κριθεί σκόπιμο από τον Οργανισμό.

Πραγματοποιούνται για την εμπέδωση της καταναλωτικής πίστης, την προστασία του Συστήματος Πιστοποίησης και τη συμμόρφωση με τις απαιτήσεις των Προτύπων.

Η διαδικασία των ελέγχων στην αγορά αφορά στα Πιστοποιημένα Προϊόντα, στα οποία γίνεται αναφορά στο Σύστημα Πιστοποίησης του Οργανισμού.

Οι παραπάνω έλεγχοι αφορούν αφενός στην ορθή χρήση της επισήμανσης ως προς τα Πρότυπα και τους Κανονισμούς του Οργανισμού και αφ' ετέρου στη διαπίστωση, αν τα εξεταζόμενα προϊόντα είναι πράγματι αυτά τα οποία έχουν πιστοποιηθεί από τον Οργανισμό.

Η Επιτήρηση της Πιστοποίησης συμπεριλαμβάνει και την πραγματοποίηση δειγματοληπτικών αναλύσεων επί δοκιμών νερού, εδάφους, φυτικών και ζωικών ιστών, γεωργικών προϊόντων, προϊόντων από την μονάδα, την αγορά και από οπουδήποτε αλλού κριθεί απαραίτητο, σε ποσοστό τουλάχιστον 10% των ελεγχόμενων επιχειρηματιών.

Τα κριτήρια πραγματοποίησης των δειγματοληψιών είναι η επικινδυνότητα, το μέγεθος και η τοποθεσία της μονάδας, το είδος, το ιστορικό και τα κρίσιμα στάδια της παραγωγικής διαδικασίας καθώς και οι καταγγελίες των καταναλωτών.

Από εξουσιοδοτημένο προσωπικό του Οργανισμού λαμβάνονται δοκίμια, δείγμα και αντίδειγμα, τα οποία αποστέλλονται στον Οργανισμό, ο οποίος και προωθεί το δείγμα για ανάλυση.

Οι αναλύσεις εκτελούνται από εργαστήρια που συμπεριλαμβάνονται στον εγκεκριμένο κατάλογο εργαστηρίων του οργανισμού, τα δε αποτελέσματά τους γνωστοποιούνται στον συμβαλλόμενο.

Σε περίπτωση που για οιονδήποτε λόγο ο συμβαλλόμενος δεν μπορεί ή δεν θέλει να παραβρεθεί, ή δεν κρίνεται σκόπιμο να προσκληθεί στην διενέργεια της δειγματοληψίας, αυτή πραγματοποιείται σαν να ήταν παρών και ακολουθείται η συνήθης διαδικασία με ότι αυτή προβλέπει και συνεπάγεται.

Το αντίδειγμα παραμένει στην κατοχή του οργανισμού και χρησιμοποιείται όταν ζητείται από τον Συμβαλλόμενο για την επαλήθευση των αποτελεσμάτων επί του δείγματος. Διατηρείται για διάστημα τουλάχιστον 30 ημερών από την γνωστοποίηση στον συμβαλλόμενο των αποτελεσμάτων της ανάλυσης επί του δείγματος. Σε περιπτώσεις που η φύση του δοκιμίου ή η δραστική ουσία που διερευνάται, το επιβάλλουν, το αντίδειγμα διατηρείται για χρονικό διάστημα μικρότερο των 30 ημερών και ειδοποιείται προς τούτο ο συμβαλλόμενος.

Η όλη διαδικασία από τη δειγματοληψία μέχρι και την εκτέλεση των εργαστηριακών αναλύσεων πραγματοποιείται με τρόπο που να διασφαλίζεται η προστασία των δειγμάτων και η εγκυρότητα των αποτελεσμάτων.

4.1.3. Χορήγηση και Χρήση Βεβαίωσης Συμμόρφωσης

Η Βεβαίωση Συμμόρφωσης υποδηλώνει την αρχική συμμόρφωση και εκπλήρωση των προϋποθέσεων που θέτει και απαιτεί το σχετικό Πρότυπο.

Η Βεβαίωση Συμμόρφωσης εκδίδεται από το αρμόδιο Τμήμα Πιστοποίησης του Οργανισμού μετά τη θετική απόφαση του Συμβουλίου Πιστοποίησης, εφόσον το ζητήσει ο ενδιαφερόμενος και κριθεί από τον Οργανισμό βάσιμος και σκόπιμος ο λόγος έκδοσής της.

Η διάρκεια ισχύος της καθορίζεται από τις απαιτήσεις του Προτύπου με βάση το οποίο εκδόθηκε, ή όταν δεν προβλέπεται στο Πρότυπο, από το αρμόδιο Τμήμα Πιστοποίησης.

Ο κάτοχος της Βεβαίωσης Συμμόρφωσης δεσμεύεται να την χρησιμοποιεί ως ακολούθως :

Για να πληροφορήσει για την αρχική συμμόρφωση και εκπλήρωση των προϋποθέσεων που θέτει και απαιτεί το σχετικό Πρότυπο των συγκεκριμένων εργασιών ή μονάδων τα οποία αναφέρονται σε αυτή, ενώ σε καμία περίπτωση δεν πρέπει να συσχετίζεται με άλλες διεργασίες ή μονάδες του Συμβαλλόμενου.

Η Βεβαίωση Συμμόρφωσης δεν πρέπει σε καμία περίπτωση να συσχετίζεται με συγκεκριμένα προϊόντα κατά τρόπο που να δίνεται η εντύπωση ότι αυτά καθαυτά τα προϊόντα είναι πιστοποιημένα και ούτε να χρησιμοποιείται ως Πιστοποιητικό Προϊόντος για την διενέργεια συγκεκριμένων εμπορικών πράξεων.

Να διακόψει άμεσα τη χρήση της Βεβαίωσης Συμμόρφωσης στην περίπτωση που αποχωρήσει από τον Οργανισμό ή όταν το απαιτήσει ο Οργανισμός με σχετική απόφασή του ή όταν λήξει ο χρόνος ισχύος αυτής.

4.1.4. Έκδοση και χρήση Πιστοποιητικού Προϊόντος

Το Πιστοποιητικό προϊόντος βεβαιώνει ότι συγκεκριμένο προϊόν είναι σύμφωνο με τις προδιαγραφές του Προτύπου με βάση το οποίο πιστοποιήθηκε. Είναι το βασικό και αναγκαίο έγγραφο Πιστοποίησης για την πραγματοποίηση εμπορικών πράξεων.

Το Πιστοποιητικό Προϊόντος εκδίδεται σε προκαθορισμένη μορφή από το αρμόδιο Τμήμα Πιστοποίησης του Οργανισμού στους συμβαλλόμενους, στους οποίους έχει χορηγηθεί Πιστοποίηση μετά από αίτημά τους και εφόσον δεν υπάρχουν οικονομικές εκκρεμότητες, δεν έχουν επιβληθεί κυρώσεις, δεν έχει βεβαιωθεί κύρια μη

Συμμόρφωση ή δεν εκκρεμεί η υπόθεσή τους για εξέταση στην Επιτροπή Κυρώσεων. Για την έκδοση του Πιστοποιητικού προϊόντος ο συμβαλλόμενος οφείλει να αποστείλει ή προσκομίσει στον Οργανισμό κάθε πληροφορία ή δικαιολογητικό που ο Οργανισμός κρίνει απαραίτητο, διαφορετικά μπορεί να ανασταλεί η διαδικασία έκδοσής του μέχρι της αποστολής των ζητηθέντων εγγράφων ή πληροφοριών.

Το Πιστοποιητικό προϊόντος έχει διάρκεια ισχύος κατά κανόνα μέχρι 1 χρόνο, ενώ σε ειδικές περιπτώσεις δύναται να είναι είτε μικρότερη του έτους, είτε να φθάσει και τα δύο (2) έτη. Η διάρκεια είναι ανάλογη του είδους του Προϊόντος καθώς και της παραγόμενης ποσότητας αυτού για την συγκεκριμένη παραγωγική περίοδο.

Στο Πιστοποιητικό αναφέρεται περαιτέρω το όνομα και η διεύθυνση του επιχειρηματία, το είδος των προϊόντων, η αναμενόμενη ποσότητα για την συγκεκριμένη παραγωγική περίοδο, όλες οι αγορές ή πωλήσεις του προϊόντος, καθώς και ό,τι άλλο προβλέπει η νομοθεσία.

Α. Εφόσον πρόκειται για φυτικά προϊόντα, το Πιστοποιητικό προϊόντος εκδίδεται κατά την έναρξη της συγκομιδής και με διάρκεια ισχύος ανάλογη με το είδος του προϊόντος και τη διάρκεια της περιόδου συγκομιδής τους ή και την διάρκεια συντήρησής τους. Στο Πιστοποιητικό προϊόντος το πιστοποιημένο προϊόν αναφέρεται με την κοινή και με την επιστημονική του ονομασία και πρέπει να γίνεται αναφορά και στην ποικιλία του.

Β. Εφόσον πρόκειται για ζωικά προϊόντα, το Πιστοποιητικό προϊόντος εκδίδεται ανάλογα με την παραγωγική περίοδο των ζώων. Για τα ζώα και τα προϊόντα κρέατος θα πρέπει να αναγράφονται και τα στοιχεία ταυτοποίησης, όσον αφορά την ιχνηλασιμότητα, σύμφωνα με την νομοθεσία.

Γ. Εφόσον πρόκειται για μεταποιημένα γεωργικά προϊόντα, το Πιστοποιητικό προϊόντος εκδίδεται κατά την έναρξη της παρασκευαστικής τους περιόδου.

Δ. Όσον αφορά τις ζωοτροφές, το Πιστοποιητικό προϊόντος περιλαμβάνει λεπτομερώς τα στοιχεία που αναφέρονται στο μέρος Ε του Παραρτήματος ΙΙΙ του Καν. 2092/91. Ο κάτοχος του Πιστοποιητικού προϊόντος υποχρεούται να χρησιμοποιεί αυτό ως ακολούθως:

- Για να αποδείξει ότι τα προϊόντα είναι πιστοποιημένα σύμφωνα με το αναφερόμενο πρότυπο.
- Με τέτοιο τρόπο ώστε να μην διασύρει και να μην υπονομεύει τη δημόσια εικόνα του Οργανισμού και να μην προβαίνει σε πράξεις ή δηλώσεις όσον αφορά την Πιστοποίηση του προϊόντος η οποία μπορεί να θεωρηθεί ως παραπλανητική για τον καταναλωτή ή μη επιτρεπόμενη. Η παραπλάνηση

του καταναλωτή ή η μη επιτρεπόμενη χρήση του Πιστοποιητικού συνιστούν κύρια μη συμμόρφωση που επιφέρει τις προβλεπόμενες Κυρώσεις.

- Όταν το Πιστοποιητικό προϊόντος χρησιμοποιείται για αγοραπωλησίες, τότε πρέπει να συνοδεύεται και από επίσημο φορολογικό στοιχείο στο οποίο πρέπει ν' αναφέρονται : αγοραστής, η ονομασία και η ποσότητα του προϊόντος:
- Ο χαρακτηρισμός του προϊόντος ως προς το βιολογικό τρόπο παραγωγής με ιδιαίτερη αναφορά στο στάδιο της Πιστοποίησης.
- Η Επωνυμία και ο Κωδικός του Οργανισμού.
- Ο αριθμός του Πιστοποιητικού Προϊόντος.

4. Να διακόψει άμεσα τη χρήση του Πιστοποιητικού προϊόντος στην περίπτωση που αποχωρήσει από τον Οργανισμό οικειοθελώς, ή το απαιτήσει ο Οργανισμός με σχετική απόφασή του ή λήξει ο χρόνος ισχύος αυτού.

4.1.5. Έκδοση και Χρήση Πιστοποιητικού Ποσότητας

Το Πιστοποιητικό ποσότητας αναφέρεται σε συγκεκριμένη ποσότητα και προκαθορισμένη συσκευασία πιστοποιημένου προϊόντος και βεβαιώνει ότι μία συγκεκριμένη ποσότητα του προϊόντος αυτού είναι σύμφωνη με τις προδιαγραφές του αναφερόμενου προτύπου πιστοποίησης.

Εκδίδεται κατ' εξαίρεση, σε ειδικές περιπτώσεις και υπό τη ρητή προϋπόθεση ότι έχει γίνει αποδεκτός από τον Οργανισμό ο λόγος και η αιτία έκδοσής του. Το εκδίδει το αρμόδιο τμήμα πιστοποίησης μετά από αίτημα του συμβαλλόμενου και αφού προηγουμένως αποστέλλει το σχετικό φορολογικό στοιχείο, στο οποίο αναγράφονται όλα τα απαραίτητα και νόμιμα στοιχεία.

Ο Οργανισμός δεν εκδίδει το Πιστοποιητικό ποσότητας εάν ο συμβαλλόμενος δεν του έχει προαναγγείλει, σε εύλογο χρονικό διάστημα, τις εργασίες παραγωγής ή παρασκευής που αφορούν το συγκεκριμένο προϊόν ή ο αγοραστής της συγκεκριμένης ποσότητας δεν είναι πιστοποιημένος σύμφωνα με το συγκεκριμένο Πρότυπο.

Ο Κάτοχος του Πιστοποιητικού Ποσότητας υποχρεούται :

1. Να χρησιμοποιεί το Πιστοποιητικό ποσότητας για τη συγκεκριμένη διακίνηση προϊόντος, στον προβλεπόμενο και εύλογο χρόνο και με την προϋπόθεση ότι στο επίσημο συνοδευτικό φορολογικό στοιχείο, αναφέρονται τουλάχιστον τα παρακάτω:
 - α. Ο πιστοποιημένος αγοραστής, η ονομασία, η συσκευασία και η ποσότητα του προϊόντος.
 - β. Ο χαρακτηρισμός του προϊόντος ως προς το βιολογικό τρόπο παραγωγής με ιδιαίτερη αναφορά στο στάδιο πιστοποίησης.
 - γ. Η Επωνυμία και ο κωδικός του Οργανισμού
2. Να χρησιμοποιεί το Πιστοποιητικό ποσότητας με τέτοιο τρόπο ώστε να μην διασύρει και να μην υπονομεύει τη δημόσια εικόνα του Οργανισμού, και να μην προβαίνει σε πράξεις ή δηλώσεις όσον αφορά την πιστοποίηση του προϊόντος η οποία μπορεί να θεωρηθεί ως παραπλανητική ή μη επιτρεπόμενη. Η παραπλάνηση του καταναλωτή ή η μη επιτρεπόμενη χρήση του Πιστοποιητικού συνιστούν κύρια μη συμμόρφωση που επιφέρει τις προβλεπόμενες Κυρώσεις.

4.1.6. Χορήγηση και Χρήση Πιστοποιητικού Συμμόρφωσης

Το Πιστοποιητικό Συμμόρφωσης αποτελεί την επίσημη αναγνώριση της μέχρι τότε συμμόρφωσης και εκπλήρωσης των προϋποθέσεων που θέτει και απαιτεί το σχετικό Πρότυπο των εργασιών παραγωγής, παρασκευής ή εισαγωγής και των αντίστοιχων αναφερόμενων μονάδων.

Το Πιστοποιητικό Συμμόρφωσης, εκδίδεται από το αρμόδιο Τμήμα Πιστοποίησης του Οργανισμού μετά τη θετική περί ένταξης απόφαση του Συμβουλίου Πιστοποίησης, σε Συμβαλλόμενους που λόγω της φύσης των εκμεταλλεύσεών τους δεν μπορούν να λάβουν Πιστοποιητικό Προϊόντος, ήτοι σε υπεργολαβικές μονάδες, καταστήματα και σημεία πώλησης.

Η διάρκεια ισχύος του καθορίζεται από τις απαιτήσεις του Προτύπου με βάση το οποίο εκδόθηκε, τον χρόνο ισχύος του Ιδιωτικού Συμφωνητικού και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της επιχείρησης.

Ο κάτοχος του Πιστοποιητικού Συμμόρφωσης δεσμεύεται να το χρησιμοποιεί ως ακολούθως :

1. Για να πληροφορήσει για την συμμόρφωση και εκπλήρωση των προϋποθέσεων που θέτει και απαιτεί το σχετικό Πρότυπο των συγκεκριμένων εργασιών ή μονάδων τα οποία αναφέρονται σε αυτό ενώ σε καμία περίπτωση δεν πρέπει να συσχετίζεται με άλλες διεργασίες ή μονάδες του Συμβαλλόμενου

2. Δεν πρέπει σε καμία περίπτωση να συσχετίζεται με συγκεκριμένα προϊόντα κατά τρόπο που να δίνεται η εντύπωση ότι αυτά καθαυτά τα προϊόντα είναι πιστοποιημένα.
3. Να διακόψει άμεσα τη χρήση του Πιστοποιητικού Συμμόρφωσης στην περίπτωση που αποχωρήσει από τον Οργανισμό ή όταν το απαιτήσει ο Οργανισμός με σχετική απόφασή του ή όταν λήξει ο χρόνος ισχύος αυτού.

Μορφή έκδοσης

Όλα τα Έγγραφα Πιστοποίησης εκδίδονται σε καθορισμένη από τον Οργανισμό μορφή. Η αλλοίωση της προκαθορισμένης μορφής των Πιστοποιητικών εκτός όλων των άλλων, συνιστά Κύρια Μη Συμμόρφωση που επιφέρει Κυρώσεις.

Ο Οργανισμός, με αιτιολογημένη απόφασή του, δύναται να προβεί σε ανάκληση κάθε είδους Πιστοποιητικών ή άλλων εγγράφων Πιστοποίησης που έχει χορηγήσει:

- α) αν αποδειχθεί κύρια μη συμμόρφωση του συμβαλλόμενου, ως προς τα Πρότυπα και τις υποχρεώσεις που προκύπτουν από τον γενικό κανονισμό Πιστοποίησης και τους Ειδικούς Κανονισμούς του Οργανισμού και επιβληθούν κυρώσεις.
- β) αν διαπιστωθεί ότι ο Συμβαλλόμενος, χρησιμοποιεί τα έγγραφα Πιστοποίησης με τρόπο παραπλανητικό ή μη συμβατό με τη σκοπούμενη χρήση αυτών.
- γ) αν διαπιστωθεί ότι έχουν επέλθει σημαντικές αλλαγές στα στοιχεία που αναγράφονται στα Πιστοποιητικά, κατά τη διάρκεια ισχύος αυτών.
- δ) αν ο συμβαλλόμενος, δεν εκπληρώνει τις οικονομικές του υποχρεώσεις προς τον Οργανισμό.
- ε) αν διακοπεί το ιδιωτικό συμφωνητικό συνεργασίας.

Ο Συμβαλλόμενος όταν του γνωστοποιηθεί η απόφαση της ανάκλησης των εγγράφων πιστοποίησης, υποχρεούται αφενός να επιστρέψει πάραυτα στον Οργανισμό τα πρωτότυπα έγγραφα των εγγράφων Πιστοποίησης και αφετέρου να μην τα χρησιμοποιήσει έκτοτε με οποιοδήποτε άμεσο ή έμμεσο τρόπο.

Εφ' όσον συνεχίσει τη χρήση των ανακληθέντων Πιστοποιητικών, ο Οργανισμός μπορεί να χρησιμοποιήσει κάθε νόμιμο μέσο για την ανάκτηση των παραπάνω Πιστοποιητικών και τη διεκδίκηση αποζημίωσης για την όποια θετική ή αποθετική ζημία έχει υποστεί από την παράνομη χρήση των παραπάνω εγγράφων πιστοποίησης.

Επίσης, ο Οργανισμός διατηρεί κάθε δικαίωμα να λάβει εναντίον του Συμβαλλομένου οποιοδήποτε διοικητικό μέτρο κρίνει αναγκαίο για τη διαφύλαξη των συμφερόντων του.

4.1.7. Κατάλογοι Ισότιμων Οργανισμών

Οι Κατάλογοι Ισότιμων Οργανισμών Πιστοποίησης καταρτίζονται και τηρούνται από τα αρμόδια Τμήματα ανά Πρότυπο αναφοράς. Οι Κατάλογοι αυτοί επαναξιολογούνται από το Συμβούλιο Ποιότητας του Οργανισμού, τακτικά σε ετήσια βάση και εκτάκτως όποτε κριθεί απαραίτητο.

A. Κατάλογος Ισοδυναμίας με Πρότυπο Καν. (ΕΟΚ) 2092/91

Περιλαμβάνει τους Οργανισμούς Πιστοποίησης, που έχουν εγκριθεί σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία από τις αρμόδιες Αρχές κάθε κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης και έχουν καταγραφεί στην επίσημη Εφημερίδα της. Περιλαμβάνει επίσης Οργανισμούς τρίτων χωρών, οι οποίοι έχουν αναγνωρισθεί ως ισότιμοι και έχουν περιληφθεί στο σχετικό άρθρο των Προτύπων Καν. (ΕΟΚ) 2092/91.

B. Κατάλογος Ισοδυναμίας με Πρότυπο NOP Final Rule USDA

Περιλαμβάνει τους Οργανισμούς Πιστοποίησης, που έχουν εγκριθεί και διαπιστευθεί σύμφωνα με τις προδιαγραφές και τις απαιτήσεις του NOP Final Rule USDA έτσι όπως κάθε φορά ισχύει και έχουν καταγραφεί στα επίσημα ηλεκτρονικά ή έντυπα αρχεία του Υπουργείου Γεωργίας των ΗΠΑ.

4.1.8. Ενημέρωση Συμβαλλόμενων

Οι τυχόν τροποποιήσεις των Προτύπων και των Κανονισμών του Οργανισμού καθώς και οι τροποποιήσεις της Εθνικής και Κοινοτικής ή άλλης υπερεθνικής Νομοθεσίας, γνωστοποιούνται στους Συμβαλλόμενους με κάθε πρόσφορο τρόπο.

Οι τροποποιήσεις στα Πρότυπα και τους Κανονισμούς του Οργανισμού, καθώς και το χρονοδιάγραμμα εφαρμογής τους, ανακοινώνονται εκ των προτέρων στους Συμβαλλόμενους, ώστε να τους δοθεί η ευκαιρία και ο χρόνος να προσαρμοστούν στις νέες απαιτήσεις.

Οι τροποποιήσεις της Εθνικής, Κοινοτικής ή άλλης υπερεθνικής νομοθεσίας εφαρμόζονται έτσι όπως οι ίδιες ορίζουν.

Αν οι συμβαλλόμενοι αρνηθούν την εφαρμογή των τροποποιήσεων, ανακαλείται η χορηγηθείσα Πιστοποίηση ενώ για τη συνέχιση της Πιστοποίησης, οι συμβαλλόμενοι, οφείλουν και υποχρεούνται να προσαρμοστούν μέσα στα χρονικά όρια που ορίζονται, με τα νέα πρότυπα, κανονισμούς και τις άλλες απαιτήσεις του Οργανισμού.

4.1.9. Απαιτήσεις Ελέγχου και Μέτρα Ασφαλείας

Σύμφωνα με τον Κανονισμό 2092/91, οι απαιτήσεις ελέγχου και τα μέτρα ασφαλείας στο πλαίσιο του καθεστώτος ελέγχου των βιολογικών προϊόντων περιλαμβάνουν:

Αοχικός έλεγχος

Κατά την έναρξη εφαρμογής του καθεστώτος ελέγχου, ο υπεύθυνος επιχειρηματίας πρέπει να προβεί:

- σε πλήρη περιγραφή της μονάδας ή / και των χώρων ή / και της δραστηριότητας,
- στον καθορισμό όλων των συγκεκριμένων μέτρων που πρέπει να ληφθούν στο επίπεδο της μονάδας ή / και των χώρων ή / και της δραστηριότητας, για να διασφαλισθεί η τήρηση του Κανονισμού 2092/91, και ιδίως των απαιτήσεων του Παραρτήματος του Κανονισμού 2092/91.

Η περιγραφή και τα συγκεκριμένα μέτρα πρέπει να περιλαμβάνονται σε δήλωση που υπογράφει ο υπεύθυνος επιχειρηματίας. Επιπλέον, η εν λόγω δήλωση πρέπει να περιλαμβάνει δέσμευση του επιχειρηματία:

- να εκτελεί τις εργασίες σύμφωνα με την Νομοθεσία που διέπει την παραγωγή και εμπορία των βιολογικών προϊόντων
- να δέχεται, σε περίπτωση παράβασης τους ή παρατυπιών, την επιβολή των μέτρων που προβλέπονται από την Νομοθεσία
- να δέχεται να ενημερώνει εγγράφως τους αγοραστές του προϊόντος, ώστε να εξασφαλίζεται ότι αφαιρούνται από την εν λόγω παραγωγή οι ενδείξεις που αναφέρονται στην βιολογική μέθοδο παραγωγής.

Η δήλωση αυτή πρέπει να επαληθεύεται από τον οργανισμό ή την αρχή ελέγχου, η οποία συντάσσει έκθεση που προσδιορίζει τις πιθανές ελλείψεις και παραβάσεις των διατάξεων του παρόντος Κανονισμού. Ο επιχειρηματίας πρέπει να προσυπογράψει την εν λόγω έκθεση και να λάβει τα αναγκαία διορθωτικά μέτρα.

Γνωστοποιήσεις

Ο υπεύθυνος επιχειρηματίας πρέπει να γνωστοποιεί εγκαίρως στον οργανισμό ή την αρχή ελέγχου κάθε μεταβολή της παραγωγικής του διαδικασίας ή τυχόν μέτρα που πρέπει να λάβει για να προφυλάξει την παραγωγή του από διάφορες προσβολές της καλλιέργειας.

Ο οργανισμός ή η αρχή ελέγχου πρέπει να πραγματοποιεί τουλάχιστον μια φορά το χρόνο, πλήρη έλεγχο των μονάδων παραγωγής / παρασκευής ή άλλων χώρων. Ο οργανισμός ή η αρχή ελέγχου μπορεί να διενεργεί δειγματοληψίες για την ανίχνευση προϊόντων απαγορευμένων από τον Κανονισμό ή για τον έλεγχο της χρήσης τεχνικών παραγωγής που δεν συμβιβάζονται με τον Κανονισμό 2092/91. Μπορούν

επίσης να λαμβάνονται δείγματα και να διενεργούνται αναλύσεις για την ανίχνευση πιθανής ρύπανσης από απαγορευμένα προϊόντα. Οι αναλύσεις αυτές όμως είναι υποχρεωτικές, όταν υπάρχουν υπόνοιες για χρησιμοποίηση απαγορευμένων προϊόντων. Μετά από κάθε επίσκεψη συντάσσεται έκθεση ελέγχου που συνοπογράφεται από τον υπεύθυνο της μονάδας που έχει ελεγχθεί ή τον αντιπρόσωπο του. Επιπλέον, ο οργανισμός ή η αρχή ελέγχου πραγματοποιεί σε τυχαία βάση επισκέψεις ελέγχου, αιφνιδιαστικές ή μη. Οι επισκέψεις καλύπτουν ιδίως τις εκμεταλλεύσεις ή τις καταστάσεις, όπου ενδέχεται να υπάρχει συγκεκριμένος κίνδυνος ή ανταλλαγή προϊόντων της βιολογικής παραγωγής με άλλα προϊόντα.

Στη μονάδα ή στις εγκαταστάσεις πρέπει να τηρούνται βιβλία αποθήκης και χρηματοοικονομικοί λογαριασμοί, για να δίνεται η δυνατότητα στον επιχειρηματία και στον οργανισμό ή την αρχή ελέγχου να εντοπίζουν:

- τον προμηθευτή και, όταν διαφέρει, τον πωλητή ή τον εξαγωγέα των προϊόντων,
- τη φύση και τις ποσότητες των γεωργικών προϊόντων και τα οποία έχει παραλάβει η μονάδα και, ενδεχομένως, όλων των πρώτων υλών που αγοράστηκαν, καθώς και τη χρήση τους,
- τη φύση, τις ποσότητες και τους παραλήπτες και, αν διαφέρουν, τους αγοραστές των προϊόντων και τα οποία παραδόθηκαν από τη μονάδα ή από τις εγκαταστάσεις ή τις αποθήκες του πρώτου παραλήπτη,
- κάθε άλλη πληροφορία, η οποία απαιτείται από τον οργανισμό ή την αρχή ελέγχου για την ορθή διενέργεια του ελέγχου. Τα στοιχεία των λογαριασμών πρέπει να τεκμηριώνονται με τα κατάλληλα δικαιολογητικά έγγραφα.
- Οι λογαριασμοί πρέπει να αποδεικνύουν την ισορροπία μεταξύ των εισροών και των εκροών.

Οι επιχειρηματίες εξασφαλίζουν ότι τα προϊόντα μεταφέρονται σε άλλες μονάδες συμπεριλαμβανομένων των μονάδων χονδρικής και λιανικής πώλησης, μόνο σε κατάλληλες συσκευασίες, περιέκτες ή οχήματα, τα οποία έχουν κλειστεί με τρόπο που αποκλείει την αντικατάσταση του περιεχομένου τους χωρίς αλλοίωση ή βλάβη της σφραγίδας και τα οποία φέρουν επισήμανση στην οποία αναγράφονται, εκτός από τις άλλες ενδείξεις που προβλέπονται από τη σχετική νομοθεσία:

- α) το όνομα και η διεύθυνση του επιχειρηματία, και εάν διαφέρει, του ιδιοκτήτη ή του πωλητή του προϊόντος·
- β) η ονομασία του προϊόντος που περιλαμβάνει αναφορά στη μέθοδο βιολογικής παραγωγής

γ) το όνομα ή / και ο κωδικός αριθμός του οργανισμού ή της αρχής ελέγχου, στον οποίο υπόκειται ο επιχειρηματίας και

δ) ενδεχομένως, το σήμα αναγνώρισης της παρτίδας, σύμφωνα με το σύστημα σήμανσης που είτε έχει εγκριθεί σε εθνικό επίπεδο είτε έχει συμφωνηθεί με τον οργανισμό ή την αρχή ελέγχου και που επιτρέπει τη συσχέτιση της παρτίδας με τα λογιστικά βιβλία.

Οι πληροφορίες των στοιχείων α), β), γ) και δ) μπορούν επίσης να περιλαμβάνονται σε συνοδευτικό έγγραφο, εάν το έγγραφο αυτό μπορεί αναμφισβήτητα να συνδεθεί με τη συσκευασία, τον περιέκτη ή το όχημα του προϊόντος. Το εν λόγω συνοδευτικό έγγραφο περιλαμβάνει πληροφορίες για τον προμηθευτή ή / και τον μεταφορέα. Εντούτοις, οι συσκευασίες, οι περιέκτες ή τα οχήματα δεν απαιτείται να είναι κλειστά εφόσον:

- η μεταφορά πραγματοποιείται κατευθείαν μεταξύ ενός παραγωγού και ενός άλλου επιχειρηματία, οι οποίοι υπόκεινται και οι δύο στο σύστημα
- τα προϊόντα συνοδεύονται από έγγραφο στο οποίο εμφανίζονται τα στοιχεία που απαιτούνται σύμφωνα με το προηγούμενο εδάφιο και
- ο οργανισμός ή η αρχή ελέγχου τόσο του αποστολέα όσο και του παραλήπτη έχουν ενημερωθεί για τη μεταφορά και έχουν συμφωνήσει. Η συμφωνία αυτή μπορεί να αφορά μία ή περισσότερες μεταφορές.

Για την αποθήκευση των προϊόντων, η διαχείριση των χώρων πρέπει να γίνεται με τρόπο που να εξασφαλίζει την αναγνώριση των παρτίδων και να αποκλείει την ανάμειξη ή τη ρύπανση με προϊόντα ή / και ουσίες που δεν είναι σύμφωνες με νομοθεσία.

Εάν ένας επιχειρηματίας θεωρεί ή υποπτεύεται ότι ένα προϊόν που έχει παραγάγει, παρασκευάσει, εισαγάγει ή παραλάβει από άλλον επιχειρηματία δεν συμμορφώνεται προς τον Κανονισμό, κινεί διαδικασίες είτε για να αφαιρέσει από το εν λόγω προϊόν κάθε αναφορά στη βιολογική μέθοδο παραγωγής είτε για να διαχωρίσει και να εντοπίσει το προϊόν. Μπορεί να το μεταποιήσει ή να το συσκευάσει ή να το διαθέσει στην αγορά, μόνον αφού διαλυθούν οι αμφιβολίες, εκτός εάν το προϊόν διατεθεί στην αγορά χωρίς ένδειξη που αναφέρεται στη βιολογική μέθοδο παραγωγής. Σε περίπτωση αμφιβολίας, ο επιχειρηματίας ενημερώνει αμέσως τον οργανισμό ή την αρχή ελέγχου. Ο οργανισμός ή η αρχή ελέγχου μπορεί να απαιτήσει να μην διατεθεί το προϊόν στην αγορά με ενδείξεις που αναφέρονται στη βιολογική μέθοδο παραγωγής, έως ότου βεβαιωθεί, βάσει των πληροφοριών που λαμβάνει από τον

επιχειρηματία ή από άλλες πηγές, ότι οι αμφιβολίες έχουν διαλυθεί. Εάν ο οργανισμός ή η αρχή ελέγχου έχει τη βάσιμη υπόνοια ότι ένας επιχειρηματίας προτίθεται να διαθέσει στην αγορά προϊόν που δεν συμμορφώνεται προς τον παρόντα Κανονισμό, αλλά που φέρει αναφορά στη βιολογική μέθοδο παραγωγής, ο εν λόγω οργανισμός ή αρχή ελέγχου μπορεί να απαιτήσει να μην εμπορευθεί προσωρινά ο επιχειρηματίας το προϊόν με την αναφορά αυτή. Η απόφαση αυτή συμπληρώνεται από την υποχρέωση αφαίρεσης από το προϊόν αυτό κάθε αναφοράς στη βιολογική μέθοδο παραγωγής, εάν ο οργανισμός ή η αρχή ελέγχου είναι βέβαιος ότι το προϊόν δεν πληροί τις απαιτήσεις του παρόντος Κανονισμού. Εντούτοις, εάν η υπόνοια δεν επιβεβαιωθεί, η ανωτέρω απόφαση κυρώνεται με την παρέλευση συγκεκριμένου χρονικού διαστήματος από τη λήψη της. Ο οργανισμός ή η αρχή ελέγχου ορίζει το διάστημα αυτό. Ο επιχειρηματίας οφείλει να συνεργάζεται πλήρως με τον οργανισμό ή την αρχή ελέγχου για τη διάλυση της υπόνοιας.

Επί τω τέλει της επιθεώρησης, ο επιχειρηματίας παρέχει στον οργανισμό ή στην αρχή ελέγχου δυνατότητα πρόσβασης σε όλα τα μέρη της μονάδας και σε όλους τους χώρους, καθώς και στα λογιστικά βιβλία και στα σχετικά δικαιολογητικά έγγραφα. Παρέχει στον οργανισμό ή την αρχή ελέγχου οποιαδήποτε πληροφορία κριθεί αναγκαία για την επιθεώρηση. Όταν ζητηθεί από τον οργανισμό ή την αρχή ελέγχου, ο επιχειρηματίας υποβάλλει τα αποτελέσματα των δικών του προαιρετικών προγραμμάτων ελέγχου και δειγματοληψιών. Επιπλέον, οι εισαγωγείς και οι πρώτοι παραλήπτες πρέπει να υποβάλλουν όλες τις άδειες εισαγωγής και τα πιστοποιητικά ελέγχου για εισαγωγή από τρίτες χώρες.

Όταν ο επιχειρηματίας και οι υπεργολάβοι του ελέγχονται από διαφορετικούς οργανισμούς ή αρχές ελέγχου, η δήλωση που αναφέρεται παραπάνω πρέπει να περιλαμβάνει τη συναίνεση του επιχειρηματία για λογαριασμό του και για λογαριασμό των υπεργολάβων του, να μπορούν οι διάφοροι οργανισμοί ή αρχές ελέγχου να ανταλλάσσουν πληροφορίες σχετικά με τις εργασίες που ελέγχουν, και να καθορίζει τον τρόπο με τον οποίο μπορεί να υλοποιηθεί αυτή η ανταλλαγή πληροφοριών.

5. ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ - ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ

5.1. Η βιολογική γεωργία ως εναλλακτική λύση

Η βιολογική Γεωργία αναπτύχθηκε λόγω της απαίτησης των καταναλωτών της Ευρώπης αρχικά και του υπόλοιπου κόσμου στη συνέχεια για ασφαλή και ειδικότερα, υγιεινά τρόφιμα.

Παράλληλα, η αυξημένη ευαισθησία των καταναλωτών για την ασφάλεια των τροφίμων συνδυάστηκε με το ουσιαστικό ενδιαφέρον και τις ανησυχίες τους για τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις από την αλόγιστη χρήση χημικών, λιπασμάτων, ζιζανιοκτόνων, χρωστικών κ.λ.π.

Τα διατροφικά σκάνδαλα και οι επανειλημμένες διατροφικές κρίσεις των τελευταίων ετών (τρελές αγελάδες, νόσος των πτηνών κ.λ.π.) έφεραν στο προσκήνιο την ανάγκη επανεξέτασης του όλου συστήματος παραγωγής στη γεωργία και την κτηνοτροφία και ενδυνάμωσαν την αντίληψη της έννοιας της αειφορίας.

Η αειφορία συσχετίζεται με την ανάγκη διαχρονικών αποδόσεων και δυνατοτήτων παραγωγής σε ισορροπία με το περιβάλλον και τους υφιστάμενους φυσικούς πόρους, ώστε, και οι επόμενες γενιές να είναι σε θέση να καλύψουν τις ανάγκες τους.

Η αειφορία σχετίζεται και με τον περιορισμό της αλόγιστης χρήσης επικίνδυνων ουσιών με εξαιρετικές επιπτώσεις στον αγροτικό πληθυσμό όπου συναντούμε πλέον κάποιες μορφές καρκίνου με αυξημένη συχνότητα.

Είναι προφανές ότι η έννοια της αειφορίας είναι αντίθετη με την παραγωγή, μεταποίηση και διάθεση γενετικά τροποποιημένων προϊόντων.

Αυτό το πλαίσιο επομένως, της παραγωγής ασφαλών τροφίμων χωρίς έντονη επιβάρυνση του περιβάλλοντος, ανανεώνει το ενδιαφέρον του καταναλωτικού κοινού και των αγορών και δημιουργεί νέες συνθήκες και ειδικότερα μια νέα αγορά, αυτή των βιολογικών προϊόντων όπου δημιουργούνται συνθήκες ανάπτυξης, δημιουργίας θέσεων εργασίας και παράλληλα συγκράτησης του πληθυσμού σε αγροτικές και ημιαστικές περιοχές, με υψηλότερη ποιότητα ζωής και εργασίας.

Η ενασχόληση με τις βιοκαλλιέργειες μπορεί κάλλιστα να συνδυαστεί με ήπιες μορφές τουριστικής ανάπτυξης σε όλη την επικράτεια και να δημιουργηθεί αποδέσμευση από το μαζικό τουρισμό χαμηλής ποιότητας που βασικό του κριτήριο έχει την ελάχιστη δυνατή μονάδα κόστους.

Η δυναμική στην οποία αναφερόμαστε επιβεβαιώνεται από τα στοιχεία που παραθέσαμε στο κεφάλαιο που αναλύσαμε την αγορά, όπου γίνεται σαφές ότι η

ετήσια αύξηση κάθε μορφής βιολογικής δραστηριότητας απολαμβάνει τεράστια ανάπτυξη κατά τα τελευταία 6 έτη.

Η παγκόσμια τάση είναι αντίστοιχη, στην Ευρωπαϊκή Ένωση π.χ. αντιπροσώπευε η βιολογική γεωργία μόλις το 3% περίπου της συνολικά χρησιμοποιούμενης γεωργικής έκτασης το 2000, ενώ εκτιμάται ότι έκτοτε αναπτύσσεται με ετήσιους ρυθμούς της τάξεως του 30%.

Σε ότι αφορά την Ελλάδα, οι δυνατότητες είναι πολύ μεγαλύτερες εν δυνάμει, λόγω της μορφολογίας του εδάφους, των κλιματικών συνθηκών, της έντονης βιοποικιλότητας και των μικροκλιμάτων που παρατηρούνται, του συνδυασμού βουνό – θάλασσα, της δυνατότητας σύνδεσης με τον τουρισμό κ.λ.π.

Αποτελεί πραγματικά μεγάλη ευκαιρία γιατί συνδέεται και με μια έντονη αποσύνδεση από το σύστημα εξελιγμένων τεχνολογιών συμβατικού χαρακτήρα που επιβαρύνουν εξαιρετικά το εμπορικό ισοζύγιο της χώρας, χωρίς να δημιουργούν ιδιαίτερη προστιθέμενη αξία.

Αντίθετα, η χώρα μας που καλύπτει το 30% των εξαγωγών της με γεωργικά προϊόντα, μπορεί κάλλιστα να πρωταγωνιστήσει σε αυτή τη νέα δυνατότητα και να αναδομήσει το σύνολο των εξαγωγών της με βάση τις βιοκαλλιέργειες.

Είναι προφανές ότι οι βιολογικές καλλιέργειες δεν πρόκειται να αντικαταστήσουν τις συμβατικές, αποτελούν όμως ουσιαστική εναλλακτική λύση για τη χειμαζόμενη ελληνική αγροτική και κτηνοτροφική παραγωγή και μπορούν να δώσουν ένα «φιλί ζωής» στις αγροτικές περιοχές, να ενισχύσουν τις εξαγωγές, να διαμορφώσουν ένα νέο προφίλ των ελληνικών προϊόντων στις διεθνείς αγορές.

Μιας και βιώνουμε έντονα τις συνθήκες της παγκοσμιοποίησης πρέπει να δούμε το όποιο «εναλλακτικό» των βιολογικών δραστηριοτήτων και σε σχέση με αυτό τον παράγοντα και η χώρα μας πρέπει να δει πραγματικά την όποια δυνατότητα από την οπτική της θέσης, του ρόλου και των δυνατοτήτων της στην παγκόσμια αγορά και όχι μόνο σε σχέση με την ελληνική.

Σημαντική παράμετρος εναλλακτικότητας είναι και η προστασία των βιοτόπων, των παρόχθιων και παραλίμνιων περιοχών και η προστασία των αγροοικοσυστημάτων.

Οι βιοκαλλιέργειες αποτελούν επιπρόσθετα μια αφετηρία παιδείας καθώς ευαισθητοποιούν το κοινό για το χαρακτήρα των ζημιών που προκαλούνται στο περιβάλλον από τη ρύπανση του εδάφους και των υδάτων, την εξάντληση των φυσικών πόρων και την καταστροφή ευαίσθητων οικοσυστημάτων.

Οι βιολογικές καλλιέργειες δεν είναι απλώς «εναλλακτικές» αλλά πραγματική ευκαιρία, δεν εξυπηρετούν μια αγορά πλουσίων πλέον αλλά αποτελούν πραγματικά

ισορροπημένη πρόταση τόσο σε κοινωνικό όσο και οικονομικό – επιχειρηματικό επίπεδο.

Τα δίκτυα διανομής δεν περιορίζονται πλέον σε εξειδικευμένα καταστήματα, αλλά ειδικά στην Ευρωπαϊκή Ένωση και τη βόρεια Αμερική έχουν πλέον κεντρικό ρόλο στα ράφια των μεγάλων αλυσίδων του λιανεμπορίου τροφίμων – ποτών.

Πρέπει τέλος να σημειώσουμε ότι η μεγάλη δυναμική της αγοράς εκδηλώνεται σε όλο το φάσμα προϊόντων και όχι μόνο των τροφίμων.

Έτσι, προσφέρονται πλέον σε εξειδικευμένα καταστήματα καλλυντικά, χρώματα και άλλα προϊόντα που έχουν ως βάση βιολογικές αφετηρίες, πράγμα που σημαίνει ότι η αγορά που διαμορφώνεται με αφορμή τις βιολογικές καλλιέργειες έχει και μεγάλο εύρος και ικανό βάθος, αποτελεί επομένως ανοιχτή προοπτική και μεγάλη ευκαιρία.

5.2. SWOT ANALYSIS

Στο σημείο αυτό εξετάζουμε τα στοιχεία εκείνα που συνθέτουν το «παζλ» των βιοκαλλιεργειών και της επιχειρηματικής εν γένει δραστηριότητας στο συγκεκριμένο τομέα.

Σε κάθε τέτοια ανάλυση περιλαμβάνονται τα ισχυρά και τα αδύναμα σημεία καθώς και οι ευκαιρίες και οι κίνδυνοι.

ΙΣΧΥΡΑ ΣΗΜΕΙΑ

Τα ισχυρά σημεία αφορούν τα πλεονεκτήματα που παρουσιάζει διαπιστωμένα ο τομέας της βιολογικής αγροτοκτηνοτροφίας και τα οποία μπορούν να αξιοποιηθούν άμεσα για την ανάπτυξή του.

Μεγάλη βιοποικιλότητα και μικροκλίματα.

Ισχυρή αυτό - υποκίνηση των συμμετεχόντων στο «κίνημα» των βιολογικών.

Διαθεσιμότητα τεχνολογιών βιολογικών καλλιεργειών.

Εργασία σε περιβάλλον που δημιουργεί ικανοποίηση λόγω των ηθικών του στοιχείων.

Οι αναμφισβήτητες θετικές επιπτώσεις στην προστασία του περιβάλλοντος.

Κάλυψη ενός niche market, μιας περιορισμένης αγοράς που ανταμοίβει θετικά.

Ισχυρότερη κερδοφορία.

Δραστική μείωση των επενδύσεων σε βοηθητικά υλικά.

Η θετική άποψη της κοινής γνώμης και των καταναλωτών για τα βιολογικά προϊόντα.

Η παραγωγή υγιεινών προϊόντων και η ασφάλεια του καταναλωτή.

ΑΔΥΝΑΤΑ ΣΗΜΕΙΑ

Τα αδύνατα σημεία αφορούν στα μειονεκτήματα και τα αρνητικά σημεία και τους παράγοντες που εμποδίζουν την ανάπτυξή του αναφερόμενου τομέα.

Έλλειψη εργατικού δυναμικού για τον τομέα, ιδιαίτερα δε εκείνου με υψηλή ειδίκευση και εμπειρία.

Επικρατούσα άποψη ότι αυτή η μορφή γεωργίας δεν είναι οικονομικά βιώσιμη.

Έλλειψη εξειδικευμένων συμβουλευτικών υπηρεσιών για αγορά βιολογικών.

Έλλειψη δικτύων διανομής που επηρεάζουν επιχειρήσεις της χώρας.

Υψηλό κόστος παραγωγής και τιμών λιανικής.

Μικρός κλήρος.

Έλλειψη τραπεζών πληροφοριών για τον τομέα και δικτύωσής του.

Φτωχό image marketing αυτών των προϊόντων.

Έλλειψη επίγνωσης πλεονεκτημάτων των βιολογικών από το ευρύ καταναλωτικό κοινό.

Συγκέντρωση του εκπαιδευτικού συστήματος της Γ' βάθμιας εκπαίδευσης στις συμβατικές καλλιέργειες.

Μικρή χαμηλή προστιθέμενη αξία του κλάδου.

Έλλειψη αξιόπιστων στοιχείων και βάσεων δεδομένων για βιολογικά προϊόντα και αγορά.

Μικρές ποσότητες και αστάθεια προμηθειών που εμποδίζουν την ανάπτυξη της αγοράς.

Προβλήματα αποκλίσεων τιμών μεταξύ τιμών παραγωγών και λιανικής και έλλειψη εμπιστοσύνης μεταξύ παραγωγών και αγοράς.

Η ασυνέχεια στη διαθεσιμότητα κινήτρων από Κ.Π.Σ σε Κ.Π.Σ.

Η βέβαιη μείωση των αποδόσεων σε σχέση με τη συμβατική καλλιέργεια, ιδιαίτερα κατά το στάδιο μετάβασης.

Η έλλειψη επιχειρηματικότητας από τους κτηνοτρόφους και γεωργούς

Η έλλειψη πληροφόρησης του καταναλωτή γύρω από την αξία των βιολογικών προϊόντων

Οι υψηλές τιμές των προϊόντων και η έλλειψη μεγάλης ποικιλίας βιολογικών προϊόντων

Η έλλειψη επαρκών σημείων πώλησης

Απουσία αποτελεσματικών και αξιόπιστων ελέγχων σε όλο το φάσμα των πιστοποιημένων παραγόντων του συστήματος.

ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ

Οι ευκαιρίες αναφέρονται σε εν δυνάμει (μελλοντικούς) θετικούς εξωτερικούς παράγοντες που αφορούν στα ζητήματα που εξετάζονται.

Ως ευκαιρίες μπορούμε να χαρακτηρίσουμε τα παρακάτω στοιχεία που προσδίδουν δυναμική και προοπτική στη βιολογική επιχειρηματικότητα.

Αυξανόμενη ζήτηση προϊόντων στη διεθνή και εσωτερική αγορά.

Ενίσχυση θετικών παραμέτρων για την αντιμετώπιση των γενικότερων περιβαλλοντικών προβλημάτων (π.χ. φαινόμενο θερμοκηπίου).

Ενίσχυση της υποστήριξης των κινημάτων της οικολογίας από τη διεθνή κοινότητα και πολλές μη κυβερνητικές οργανώσεις.

Η ενισχυτική από πλευράς Ευρωπαϊκής Ένωσης νέα Κοινή Αγροτική Πολιτική στα πλαίσια της AGENDA 2000, που εκτός από την ενίσχυση των μέτρων προστασίας του περιβάλλοντος, έθεσε ως στόχο την παραγωγή μιας νέας γενιάς τροφίμων, ανώτερης ποιότητας, που θα είναι πιο υγιεινά και θα παράγονται με διαδικασίες φιλικές προς το περιβάλλον [Καν. (ΕΚ.) αρ. 1257/99 του Συμβουλίου].

Διαθεσιμότητα καθαρών, μη μολυσμένων γαιών στην Ελλάδα και ειδικότερα στην Κρήτη.

Θετική διεθνής συγκυρία λόγω της μεγάλης αύξησης των τιμών των τροφίμων.

Η κρίση αξιοπιστίας του συμβατικού συστήματος παραγωγής ζωικών προϊόντων της Ευρωπαϊκής Ένωσης μετά το σκάνδαλο των «διοξινών» και την περιβόητη κρίση της ασθένειας των βοοειδών, γνωστής ως «νόσου των τρελών αγελάδων».

Την αλλαγή στις συνήθειες των καταναλωτών και την τάση για περισσότερο υγιεινές τροφές, πολυμορφία, ποιότητα και ασφάλεια των προϊόντων που καταναλώνουν.

Οι αυστηρότεροι έλεγχοι ποιότητας της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη διασφάλιση της υγείας των καταναλωτών.

Η συνέχιση των χρηματοδοτήσεων της βιολογικής γεωργίας και κτηνοτροφίας, από επιδοτούμενα προγράμματα του Επιχειρησιακού Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης στο παλαιό του Ε.Σ.Π.Α. 2007-2013.

Σε μακροοικονομικό επίπεδο, δημιουργία νέων θέσεων εργασίας, ιδιαίτερα για τους νέους.

Συνδυασμός ήπιας τουριστικής ανάπτυξης, βιολογικής καλλιέργειας και προσέλκυση ενδιαφέροντος καταναλωτικού κοινού σε περιοχές των νησιών αλλά και της Ηπειρωτικής Ελλάδας.

Προσέλκυση νέων ανθρώπων στην επιχειρηματικότητα του αγροτικού και κτηνοτροφικού τομέα που ενδιαφέρονται για μια νέα φιλοσοφία παραγωγής και ένα διαφορετικό πρότυπο κατανάλωσης.

ΑΠΕΙΛΕΣ

Οι απειλές αναφέρονται σε εν δυνάμει αρνητικούς εξωτερικούς παράγοντες που χρειάζονται προετοιμασία για να αντιμετωπιστούν (απειλή είναι οτιδήποτε μπορεί να στερήσει σε έναν τομέα την ευκαιρία επίτευξης στόχων – σκοπών που έχουν τεθεί). Πίεση διαφόρων παραγόντων της αγοράς για μείωση των στανταρντ ποιότητας των βιολογικών.

Αδιαφορία της μεταποιητικής βιομηχανίας για αυτού του τύπου τα προϊόντα λόγω ανωριμότητας της αγοράς.

Πολιτικές χαμηλής συνοχής των διαφόρων στοιχείων που ορίζουν τη ρύθμιση της αγοράς βιολογικών.

Οι αόρητες πιέσεις από πλευράς εταιριών παραγωγής και διάθεσης Γενετικά Τροποποιημένων Οργανισμών, τα λεγόμενα “μεταλλαγμένα” που είναι κυρίως λαχανικά και ζωοτροφές.

Η αμφισβήτηση των δυνατοτήτων της βιολογικής γεωργίας σε εθνικό και παγκόσμιο επίπεδο να καλύψει πλήρως και ουσιαστικά τις ανάγκες του πληθυσμού με «εύλογο» κόστος σε αντίθεση με τα συμβατικά και τα μεταλλαγμένα.

Διεθνής ανταγωνισμός.

6. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

Κατά τη διάρκεια του Γ' Κ.Π.Σ. υπήρξαν διάφορες παρεμβάσεις ενίσχυσης των βιολογικών καλλιεργειών με τη μορφή επιδοτούμενων προγραμμάτων που αφορούν την βιολογική καλλιέργεια, κτηνοτροφία και μεταποίηση βιολογικών προϊόντων.

Αυτή τη στιγμή όμως έχουν περατωθεί και αναμένεται η ενεργοποίηση του ΕΣΠΑ 2007-2013 όπου υπάρχει πρόνοια για αντίστοιχες δράσεις.

Σε ισχύ είναι μόνο ο Αναπτυξιακός νόμος 3299/04 που ενισχύει επενδύσεις σχετικές με τη βιολογική γεωργία και κτηνοτροφία καθώς επίσης και οι εγγυήσεις του Εθνικού Ταμείου Επιχειρηματικότητας και Ανάπτυξης (ΕΤΕΑΝ ΑΕ) που ενδέχεται να μπορεί να συνδεθεί και με χρηματοδότηση επιτοκίου μέχρι ύψους 4 μονάδων.

ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΣ ΝΟΜΟΣ 3299/04

Η απόφαση 31504/12-07-07 (ΦΕΚ 1286/Β/25-7-2007) αναφέρεται στον καθορισμό των επενδυτικών σχεδίων που αφορούν την παραγωγή και εμπορία των γεωργικών προϊόντων.

Τα σχέδια που μπορούν να υπαχθούν στις διατάξεις του Αναπτυξιακού Νόμου, και σχετίζονται με βιολογικά προϊόντα είναι:

Επενδυτικά σχέδια που αναφέρονται σε μηχανικά μέσα σποράς, καλλιέργειας και συγκομιδής αγροτικών προϊόντων τα οποία πραγματοποιούνται από αγροτικούς ή αγροτοβιομηχανικούς συνεταιρισμούς καθώς και ομάδες παραγωγών ή ενώσεις ομάδων παραγωγών, οι οποίες έχουν συσταθεί σύμφωνα με την κοινοτική νομοθεσία.

Επενδυτικά σχέδια για την τυποποίηση, συσκευασία ή συντήρηση γεωργικών προϊόντων φυτικής ή ζωικής προέλευσης, τα οποία προέρχονται από γεωργικές εκμεταλλεύσεις και δεν έχουν υποστεί επεξεργασία από μεταποιητική δραστηριότητα.

Στον τομέα φυτικής παραγωγής: γεωργικές επιχειρήσεις – εκμεταλλεύσεις θερμοκηπιακού τύπου και βιολογικής γεωργίας, για παραγωγή κηπευτικών, μανιταριών, ανθοκομικών φυτών, πολλαπλασιαστικού υλικού και κάθε άλλου προϊόντος δενδροκηπευτικής.

Στον κτηνοτροφικό τομέα: επιχειρήσεις – εκμεταλλεύσεις εσταυλισμένου ή ημιεσταυλισμένου τύπου, καθώς και πυρήνων αναπαραγωγής ζώων που αφορούν: Βοοτροφικές μονάδες. Κρεατοπαραγωγής ή Γαλακτοπαραγωγής με την προϋπόθεση ότι ο φορέας διαθέτει την απαιτούμενη ποσόστωση αγελαδινού γάλακτος ή αναλαμβάνει την υποχρέωση να την εξασφαλίσει πριν από την καταβολή της πρώτης δόσης πληρωμής.

Αιγοπροβατοτροφικές μονάδες.

Χοιροτροφικές μονάδες δυναμικότητας μέχρι 1500 χοιρομητέρων.

Πτηνοτροφικές μονάδες.

i) Για τους παρακάτω εναλλακτικούς τύπους εκτροφών πιστοποιημένους σύμφωνα με την εθνική και κοινοτική νομοθεσία:

A) Στην παραγωγή κρέατος πουλερικών: βιολογική εκτροφή, ελεύθερα βοσκή, παραδοσιακά ελεύθερη βοσκή, απεριόριστη ελεύθερη βοσκή.

B) Στην παραγωγή αυγών πουλερικών: βιολογική εκτροφή, ελεύθερη βοσκή, αχυρώνα.

ii) Αναπαραγωγής και εκκολαπτηρίων αυγών στα πλαίσια της καθετοποίησης πτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεων. Για τους συνεταιρισμούς ως καθετοποίηση εννοείται η κάλυψη της συνολικής δυναμικότητας των μονάδων των μελών του συνεταιρισμού.

iii) Συμβατικών εκτροφών αποκλειστικά και μόνο για εκσυγχρονισμό υφιστάμενων μονάδων.

iv) Ίδρυσης συμβατικών εκτροφών σε ορεινές, μειονεκτικές και νησιωτικές περιοχές, όταν υπάρχει αποδεδειγμένη έλλειψη δυναμικότητας.

Κονικλοτροφικές μονάδες για την ίδρυση νέων ή την επέκταση υφιστάμενων μονάδων μέχρι το όριο δυναμικότητας των 2.000 θηλυκών αναπαραγωγής, καθώς και τον εκσυγχρονισμό υφιστάμενων λειτουργουσών μονάδων.

Μονάδες εκτροφής γουνοφόρων ζώων

Μονάδες αναπαραγωγής μονόπλων

Μονάδες μελισσοκομίας, παραγωγής μελιού, κεριού μελισσών και λοιπών προϊόντων κυψέλης

Σηροτροφικές μονάδες.

Μονάδες εκτροφής σαλιγκαριών

Μονάδες εκτροφής θηραμάτων και θηραματικών ειδών.

Στον τομέα μεταποίησης γεωργικών προϊόντων φυτικής προέλευσης, ενισχύονται τα επενδυτικά σχέδια που αφορούν:

Στον τομέα των δημητριακών:

Μονάδες ξηραντηρίων δημητριακών

Μονάδες επεξεργασίας δημητριακών και παραγωγής αλεύρων και σιμιγδαλιών για επενδυτικά σχέδια εκσυγχρονισμού

Μονάδες επεξεργασίας δημητριακών για παραγωγή βύνης, αμύλου, γλουτένης

Μονάδες αποφλοιώσης ρυζιού για επενδυτικά σχέδια που αφορούν την παραγωγή προϊόντων τα οποία υπόκεινται σε επεξεργασία λείανσης ή και χρωματοδιαλογής ή και υγροθερμικής επεξεργασίας.

Στον τομέα των ελαιούχων σπόρων:

A) Μονάδες ελαιοτριβείων για επενδυτικά σχέδια που αφορούν

Εκσυγχρονισμό υφιστάμενων μονάδων

Ίδρυση νέων μονάδων ή επέκταση υφιστάμενων σε περιοχές όπου υπάρχει έλλειψη παραγωγικού δυναμικού και εξυπηρετούν ορεινές και μειονεκτικές περιοχές της χώρας

Ίδρυση νέων μονάδων, από φορείς που θα προέλθουν από συγχώνευση επιχειρήσεων του τομέα αυτού με σκοπό την υλοποίηση του προτεινόμενου επενδυτικού σχεδίου και υπό την προϋπόθεση ότι αυτές θα διακόψουν τη λειτουργία υφιστάμενων παλαιών ελαιοτριβείων τους, συνολικής δυναμικότητας αντίστοιχης με τη δημιουργούμενη νέα μονάδα

Ίδρυση νέων μονάδων ή επέκταση υφιστάμενων ελαιοτριβείων για προϊόντα βιολογικής ελαιοκαλλιέργειας, ΠΟΠ, ΠΓΕ, καθώς και προϊόντα ελαιοκαλλιεργειών

στις οποίες εφαρμόζονται Συστήματα Ολοκληρωμένης Διαχείρισης σε όλη τη χώρα. Η διασφάλιση των ά υλών και λοιπών προδιαγραφών για την παραγωγή βιολογικών προϊόντων, ΠΟΠ, ΠΓΕ πρέπει να αποδεικνύεται με νόμιμα παραστατικά πιστοποίησης από τους αρμόδιους φορείς.

Μονάδες επεξεργασίας, τυποποίησης και συσκευασίας ελαιολάδου σε συσκευασίες καταναλωτή και ραφιναριών ελαιολάδου.

Μονάδες σπορελαιουργείων για επενδυτικά σχέδια εκσυγχρονισμού

Μονάδες επεξεργασίας επιτραπέζιων ελιών υπό την προϋπόθεση ότι μετά την ολοκλήρωση του επενδυτικού σχεδίου θα διαθέτουν παραγωγικές γραμμές συσκευασίας καταναλωτή ή και παραγωγής νέων τύπων προϊόντων στον τομέα αυτό (πάστα ελιάς, γεμιστές ελιές και άλλα). Οι γραμμές αυτές θα πρέπει να δημιουργούνται με το ενισχυόμενο επενδυτικό σχέδιο ή να υπάρχουν στην υφιστάμενη μονάδα σε περίπτωση επέκτασης και εκσυγχρονισμού.

Στον τομέα του Οίνου

Μονάδες οινοποιείων

Μονάδες παραγωγής συμπυκνωμένου γλεύκους

Μονάδες παραγωγής ξυδιού από οίνο

Μονάδες παραγωγής αποσταγμάτων από στέμφυλα

Στον τομέα των οπωροκηπευτικών:

Μονάδες μεταποίησης ή τυποποίησης οπωροκηπευτικών προϊόντων

Μονάδες παραγωγής χυμών εσπεριδοειδών μόνο για τα επενδυτικά σχέδια εκσυγχρονισμού

Μονάδες μεταποίησης βιομηχανικής τομάτας

Μονάδες αποξήρανσης οπωροκηπευτικών (δαμάσκηνα, βερίκοκα, σύκα, σταφίδες, τομάτες κα)

Μονάδες αξιοποίησης υπολειμμάτων των χρησιμοποιούμενων πρώτων υλών του τομέα μεταποίησης οπωροκηπευτικών, για την παραγωγή λιπασμάτων ή και ζωοτροφών.

Λοιποί τομείς:

Μονάδες επεξεργασίας ξηρών καρπών

Μονάδες μεταποίησης γεωμήλων

Μονάδες μεταποίησης ανθέων, συμπεριλαμβανομένων και των ξηραντηρίων ανθέων

Μονάδες επεξεργασίας καπνού, βάμβακος και τεύτλων για επενδυτικά σχέδια εκσυγχρονισμού

Μονάδες επεξεργασίας πολλαπλασιαστικού υλικού

Μονάδες επεξεργασίας υπολειμμάτων και απορριμμάτων των βιομηχανιών ειδών διατροφής, των λοιπών γεωργικών καλλιεργειών (κηπευτικά, δενδρώδεις καλλιέργειες κλπ), καθώς και των κτηνοτροφικών επιχειρήσεων για την παραγωγή ζωοτροφών, λιπασμάτων, ά υλών κλπ

Μονάδες αρωματικών και φαρμακευτικών φυτών για την επεξεργασία ξηράς δρόγης. Στη μεταποίηση γεωργικών προϊόντων ζωικής προέλευσης ενισχύονται τα επενδυτικά σχέδια που αφορούν:

Στον τομέα κρέατος ζώων και πτηνών:

Μονάδες σφαγής ζώων και πτηνών για επενδυτικά σχέδια που αφορούν:

Εκσυγχρονισμό της σφαγιοτεχνικής υποδομής λειτουργουσών μονάδων.

Ίδρυση νέων μονάδων ή επέκταση ή εκσυγχρονισμός – συμπλήρωση υφιστάμενων σε περιοχές που υπάρχει έλλειψη σφαγιοτεχνικής υποδομής ή σε αντικατάσταση υφιστάμενων ακατάλληλων

Ίδρυση νέων χοιροσφαγείων στα πλαίσια καθετοποίησης της παραγωγής μεγάλων χοιροτροφικών μονάδων άνω των 500 χοιρομητέρων ή συνεργαζόμενων μονάδων άνω των 2.000 χοιρομητέρων.

Ίδρυση νέων χοιροσφαγείων εφόσον αποτελούν μικρά σφαγεία δυναμικότητας μέχρι 400 τον/έτος σε μειονεκτικές και ορεινές περιοχές της χώρας

Εγκαταστάσεις αδρανοποίησης παραπροϊόντων και υποπροϊόντων σφαγής ζώων και πτηνών

Μονάδες τεμαχισμού – τυποποίησης κρέατος ζώων και πτηνών και παραγωγής κρεατοσκευασμάτων εξοπλισμένες με κατάλληλες ψυκτικές εγκαταστάσεις που δεν έχουν υποστεί θερμική ή άλλου είδους επεξεργασία, καθώς και μονάδες αξιοποίησης παραπροϊόντων.

6.1. ΑΛΛΑ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΑ ΚΙΝΗΤΡΑ

Όπως ήδη αναφέραμε στην εισαγωγή του κεφαλαίου, το διάστημα ισχύος του ΕΣΠΑ 2007-2013 έχουν προβλεφθεί πόροι για τη χρηματοδότηση επενδυτικών σχεδίων βιολογικής γεωργίας και κτηνοτροφίας.

Επειδή κατά βάση θα έχουν περίπου αντίστοιχο χαρακτήρα με εκείνα που υλοποιήθηκαν κατά τη διάρκεια του Γ' Κ.Π.Σ., αναφέρουμε ενδεικτικά όσα είχαν ιδιαίτερο ενδιαφέρον:

Μέτρο 3.1 (Βιολογική Γεωργία)

Μέτρο 3.2 (Βιολογική Κτηνοτροφία)

Μέτρο 2.1 του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων

Κάθε φάκελος υποψηφιότητας συνήθως περιλαμβάνει:

1. Αίτηση ένταξης
2. Σχέδιο Περιβαλλοντικής Διαχείρισης – Εκτροφής (Σ.Π.Δ.Ε.)
3. Παραστατικά που πιστοποιούν ιδιότητες που επικαλούνται (π.χ. δικαιούχος σε άλλα γεωργοπεριβαλλοντικά προγράμματα, νέος αγρότης κλπ.)
4. Παραστατικά νόμιμης κατοχής ή/και χρήσης ή/και ενοικίασης της εκμετάλλευσης που μπορεί να είναι: Τίτλοι ιδιοκτησίας ή ενοικιαστήρια ή στην περίπτωση κοινόχρηστων βοσκοτόπων παραχωρητήρια-βεβαιώσεις.
5. Έντυπο γνωστοποίησης έναρξης δραστηριότητας επιχειρηματία βιολογικών προϊόντων έτσι όπως κάθε φορά ισχύει.
6. Αντίγραφο σύμβασης με εγκεκριμένο Οργανισμό Ελέγχου και Πιστοποίησης Βιολογικών Προϊόντων, το οποίο είναι δυνατό να υποβληθεί κατά την υπογραφή της σύμβασης.

Άλλα στοιχεία κατά περίπτωση που ενδέχεται να διαφοροποιούνται από πρόγραμμα σε πρόγραμμα.

ΜΕΤΡΟ 3.1 "ΒΙΟΛΟΓΙΚΗ ΓΕΩΡΓΙΑ"

Στόχος του προγράμματος της βιολογικής γεωργίας ήταν η αειφορική διαχείριση της γεωργικής γης και η παραγωγή προϊόντων ποιότητας.

Το πρόγραμμα εφαρμόστηκε σε γεωργικές εκτάσεις με αροτραίες καλλιέργειες και κηπευτικά και στις μόνιμες φυτείες που βρίσκονται σε παραγωγική ηλικία.

Δικαιούχοι του προγράμματος ήταν:

- φυσικά πρόσωπα
- νομικά πρόσωπα με προϋποθέσεις
- Ιερές Μονές του Αγίου Όρους

Οι ενισχύσεις αφορούσαν:

Ελαιώνες ελαιοπαραγωγής
Ελαιώνες για επιτραπέζια ελιά
Κρόκος
Αμπέλια
Μηλοειδή, πυρηνόκαρπα, λοιπές δενδρώδεις
Ακρόδρυα (καστανιές, φουντουκιές, καρυδιές)
Εσπεριδοειδή
Κηπευτικά, μμποστανικά, σπαράγγι, φράουλες, μηδική
Αρδευόμενες αροτραίες

Σιτηρά, όσπρια, ξηρικές καλλιέργειες

Αρωματικά-Φαρμακευτικά

ΜΕΤΡΟ 3.2 "ΒΙΟΛΟΓΙΚΗ ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΑ"

Κύριος σκοπός του μέτρου ήταν:

Η αιεφορική διαχείριση των βοσκοτόπων

Η προστασία του περιβάλλοντος

Ο σεβασμός της ευημερίας των ζώων

Η παραγωγή βιολογικών προϊόντων ζωικής προέλευσης

Το πρόγραμμα εφαρμόστηκε στους κλάδους:

Εκτατική και ημισταλισμένη Προβατοτροφία και Αιγοτροφία

Εκτατική και ημισταλισμένη Βοοτροφία

Εκτατική και ημισταλισμένη Χοιροτροφία

ΜΕΤΡΟ 2.1 "ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΣΤΗ ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ"

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ Α: Επενδύσεις που αφορούσαν βελτίωση των συνθηκών προστασίας της δημόσιας υγείας ή και του περιβάλλοντος.

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ Β: Επενδύσεις που αφορούσαν μετεγκαταστάσεις ή και εκσυγχρονισμούς υφισταμένων μονάδων, χωρίς αύξηση δυναμικότητας, προϋπολογισμού μικρότερου ή ίσου των 300.000 ευρώ.

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ Γ: Επενδύσεις που αφορούσαν ιδρύσεις – επεκτάσεις υφισταμένων μονάδων προϋπολογισμού μικρότερου ή ίσου των 300.000 ευρώ

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ Δ: Επενδύσεις που αφορούσαν μετεγκαταστάσεις ή και εκσυγχρονισμούς υφισταμένων μονάδων, χωρίς αύξηση δυναμικότητας, προϋπολογισμού μεγαλύτερου των 300.000 ευρώ.

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ Ε: Επενδύσεις που αφορούσαν ιδρύσεις – επεκτάσεις υφισταμένων μονάδων προϋπολογισμού μεγαλύτερου των 300.000 ευρώ.

Στα πλαίσια του Μέτρου 2.1. ενισχύθηκαν επενδύσεις στους ακόλουθους τομείς:

ΚΡΕΑΣ, ΓΑΛΑ, ΑΥΓΑ-ΠΟΥΛΕΡΙΚΑ, ΜΕΛΙ, ΣΗΡΟΤΡΟΦΙΑ, ΔΗΜΗΤΡΙΑΚΑ, ΕΛΑΙΟΥΧΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ, ΟΙΝΟΣ, ΟΠΩΡΟΚΗΠΕΥΤΙΚΑ, ΑΝΘΗ, ΖΩΟΤΡΟΦΕΣ, ΣΠΟΡΟΙ ΚΑΙ ΠΟΛΛΑΠΛΑΣΙΑΣΤΙΚΟ ΥΛΙΚΟ, ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΑ ΚΑΙ ΑΡΩΜΑΤΙΚΑ ΦΥΤΑ.

Επιλέξιμες δαπάνες συνήθως ήταν:

1. Κτιριακά
2. Μηχανολογικές εγκαταστάσεις και εξοπλισμός
3. Έργα διαμόρφωσης χώρων

4. Ειδικές εγκαταστάσεις
5. Αγορά συστημάτων λογισμικού
6. Λοιπές δαπάνες
7. Μεταφορικά Μέσα
8. Δαπάνες Μεταφοράς και Εγκατάστασης Εξοπλισμού
9. Leasing

Το ποσοστό ενίσχυσης διαφοροποιούνταν ανάλογα με τον επιλέξιμο προϋπολογισμό, την περιοχή κ.λ.π.

7. ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

7.1. ΕΘΝΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

Εθνική Νομοθεσία που διέπει τον τομέα της Βιολογικής Γεωργίας Απόφαση 350570/15.11.91 «Περί σύστασης Γραφείου Βιολογικών Προϊόντων φυτικής προέλευσης» (ΦΕΚ Β 980/28.11.91).

Απόφαση 390748,7.10.92 «Περί σύστασης Επιτροπής Βιολογικών Προϊόντων » (ΦΕΚ Β 636/26.10.92).

Απόφαση 317164/26.1.93 «Περί οργάνωσης και λειτουργίας της Επιτροπής Βιολογικών Προϊόντων» (ΦΕΚ Β 116/5.3.93).

Απόφαση 349525/27~5.93 «Περί καθορισμού συστήματος ελέγχου προς εφαρμογή των άρθρων 8 και 9 του Καν. ΕΟΚ 2092/91 του Συμβουλίου» (ΦΕΚ Β 402/2.6.93).

Αποφάσεις 372781 και 372782 «Περί χορήγησης άδειας λειτουργίας στο Σύλλογο Οικολογικής Γεωργίας Ελλάδας και «ΔΗΩ» για τον έλεγχο και την πιστοποίηση των βιολογικών Προϊόντων φυτικής προέλευσης» (ΦΕΚ Β 568/30.7.93).

Απόφαση 374156/6.5.94 «Περί χορήγησης άδειας λειτουργίας στον Σ.Π.Ε. «ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΚΗ» για τον έλεγχο και πιστοποίηση των βιολογικών προϊόντων φυτικής προέλευσης» (ΦΕΚ Β 366/18.5.94).

Απόφαση 386800/14-7-94 (Που καταργεί την απόφαση αριθ. 349525/93 ΦΕΚ Β 402/2.6.93) «Περί Συστήματος Πιστοποίησης και Ελέγχου Βιολογικών προϊόντων φυτικής προέλευσης προς εφαρμογή του Καν. (ΕΟΚ) 2092/91 του Συμβουλίου» (ΦΕΚ Β 578/26-7-94)

Διυπουργική απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Γεωργίας υπ' αριθμ. 332.221 ΦΕΚ 10Β' 11-01-2001 "Περί καθορισμού συμπληρωματικών μέτρων εφαρμογής του Καν. 2092/91".

Διυπουργική απόφαση υπ' αριθμ. 381 Β' /06-04-2001 "Για την τροποποίηση σημείων των ανωτέρω διυπουργικής".

Διυπουργική απόφαση υπ' αριθμ. 351.178/6-04-2001, ΦΕΚ 381B' "Για την τροποποίηση σημείων της ανωτέρω διυπουργικής (332.221/11-01-2001)".

Διυπουργική απόφαση υπ' αριθμ. 388.038/6-08-2001, ΦΕΚ 1034B' "Για την τροποποίηση σημείων της ανωτέρω διυπουργικής (332.221/11-01-2001)".

Οι υπ' αριθμ. 240901, 240902, 240903 Αποφάσεις του Υπουργού Γεωργίας, ΦΕΚ 278 B' / 7-03-2002 "Για την έγκριση των Ιδιωτικών Οργανισμών Ελέγχου και Πιστοποίησης ΔΗΩ, ΒΙΟΕΛΛΑΣ Α.Ε, ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΚΗ Ε.Π.Ε. ".

Η Κοινή Υπουργική Απόφαση αριθμ. 245090/06 που καθορίζει τα συμπληρωματικά μέτρα για την εφαρμογή του ΚΑΝ(ΕΟΚ) 2092/91.

Η Υπουργική Απόφαση αριθμ. 273234/17-10-03 (ΦΕΚ 1579/27-10-03) που αφορά τον «Καθορισμό συμπληρωματικών μέτρων για τον προσδιορισμό της προέλευσης του κρέατος που παράγεται σύμφωνα με τον Καν. (ΕΟΚ) 2092/91 του Συμβουλίου» όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.

Η υπ. αριθμ. 217002/27-2-2004 εγκύκλιος του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, η οποία αφορά τη «δημιουργία βάσης δεδομένων πολλαπλασιαστικού υλικού παραχθέντος με βιολογικό τρόπο όπως προβλέπεται από τον Κανονισμό 1452/2003/ΕΚ και διαδικασίες παρέκκλισης όπως προβλέπονται από το άρθρο 6 παράγραφος 3 του Κανονισμού 2092/91/ΕΟΚ».

Η Υπουργική Απόφαση αριθμ. 336650/22.12.06 (ΦΕΚ 1927/29.12.06) για τον καθορισμό λεπτομερειών εφαρμογής της ΚΥΑ αριθμ. 245090/06.

7.2. ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

Ευρωπαϊκή νομοθεσία που διέπει τον τομέα της Βιολογικής Γεωργίας:

Καν. (ΕΟΚ) του Συμβουλίου 2092/91 της 24^{ης} Ιουνίου 1991 (L198,22.7.1991) "για τον Βιολογικό τρόπο παραγωγής των γεωργικών προϊόντων και των σχετικών ενδείξεων στα γεωργικά προϊόντα και στα είδη διατροφής."

Καν. (ΕΟΚ) της Επιτροπής 94/92 της 14^{ης} Ιανουαρίου 1992 (L11,17.1.1992) περί του καθεστώτος εισαγωγής βιολογικών προϊόντων από τρίτες χώρες.

Καν. (ΕΟΚ) της Επιτροπής 1535/92 της 15^{ης} Ιουνίου 1992 (L11,17.1.1992) για την τροποποίηση των παραρτημάτων I και III του Καν.2092/91.

Καν. (ΕΟΚ) του Συμβουλίου 2083/92 της 14^{ης} Ιουλίου 1992 (L208,24.7.92) για την τροποποίηση του Καν.2092/91 ως προς τις εισαγωγές από τρίτες χώρες.

Καν. (ΕΟΚ) της Επιτροπής 3457/92 της 30^{ης} Νοεμβρίου 1992 (L350,1.12.1992) για την θέσπιση λεπτομερών κανόνων του πιστοποιητικού εισαγωγής από τρίτες χώρες.

Καν. (ΕΟΚ) της Επιτροπής 3713/92 της Επιτροπής της 22^{ας} Δεκεμβρίου 1992

(L378,23.12.1992) για την παράταση της ημερομηνίας εφαρμογής του άρθρου 11.1 του Καν.2092/91.

Καν. (ΕΟΚ) της Επιτροπής 207/93 της 29^{ης} Ιανουαρίου 1993 (L25,2.2.1993) για τον καθορισμό του περιεχομένου του παραρτήματος VI του Καν.2092/91.

Καν. (ΕΟΚ) της Επιτροπής 1593/93 της 25^{ης} Ιουνίου 1993 (L239,24.9.1993) για την τροποποίηση του Καν.3713/92.

Καν. (ΕΟΚ) της Επιτροπής 2608/93 της 23^{ης} Σεπτεμβρίου 1993 (L239,24.9.93) για την τροποποίηση των παραρτημάτων I, II & III του Καν.2092/91.

93/C 284/07 (L 284 της 21.10.1993) "Κατάλογος των εγκεκριμένων οργανισμών ή εθνικών αρχών ελέγχου που προβλέπει το άρθρο 15 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2092/91".

Καν. (ΕΟΚ) της Επιτροπής 468/94 της 2^{ας} Μαρτίου 1994 (L59,3.3.94) για την τροποποίηση του παραρτήματος VI του Καν.2092/91.

Καν. (ΕΟΚ) της Επιτροπής 688/94 της 28^{ης} Μαρτίου 1994 (L84,23.9.1994) για την παράταση της ημερομηνίας ισχύος του άρθρου 11.1 του Καν.2092/91.

Καν. (ΕΟΚ) του Συμβουλίου 1468/94 της 20^{ης} Ιουνίου 1994 (L159,28.6.1994) για την παράταση ισχύος της παρέκκλισης του άρθρου 5.5 του Καν.2092/91.

Κανονισμός ΕΚ 94/94 της Επιτροπής αριθ / της 14ης Ιουλίου 1994

Καν. (ΕΟΚ) της Επιτροπής 2381/94 της 30^{ης} Σεπτεμβρίου 1994 (L255,1.10.1994) για την τροποποίηση του μέρους Α του παραρτήματος II του Καν.2092/91.

Καν. (ΕΟΚ) της Επιτροπής 2580/94 της 24^{ης} Οκτωβρίου 1994 (L237,25.10.1994) για την τροποποίηση του Καν.3713/92 αναβολή της ημερομηνίας εφαρμογής του άρθρου 11.1 του Καν.2092/91.

Καν. (ΕΟΚ) της Επιτροπής 529/95 της 9^{ης} Μαρτίου 1995 (L54,10.3.1995) για την παράταση της προθεσμίας εφαρμογής του άρθρου 11.1 του Καν.2092/91 όσον αφορά τις εισαγωγές από ορισμένες τρίτες χώρες.

Καν. (ΕΟΚ) της Επιτροπής 1201/95 της 29^{ης} Μαΐου 1995 (L119,30.5.95) για την τροποποίηση του παραρτήματος VI-Γ του Καν.2092/91.

Καν. (ΕΟΚ) της Επιτροπής 1202/95 της 29ης Μαΐου 1995 (L119,30.5.1995) για την τροποποίηση των παραρτημάτων I & III του Καν.2092/91.

Καν. (ΕΟΚ) του Συμβουλίου 1935/95 της 22^{ας} Ιουνίου 1995 (L186,5.8.1995) για την τροποποίηση του Καν.2092/91.

Καν. (ΕΟΚ) της Επιτροπής 418/96 της 26^{ης} Μαρτίου 1996 (L59,8.3.1996) για την τροποποίηση του παραρτήματος VI του Καν.2092/91.

Καν. (ΕΟΚ) της Επιτροπής 522/96 της 26ης Μαρτίου 1996 (L77,27.3.1996) για την τροποποίηση του Καν.94/92 και του Καν.529/95 σχετικά με τις εισαγωγές προϊόντων Βιολογικής γεωργίας από τρίτες χώρες.

Καν. (ΕΚ) της Επιτροπής 314/97 της 20^{ης} Φεβρουαρίου 1997 (L51,21.2.1997) για την τροποποίηση του Καν.94/92.

Καν. (ΕΚ) της Επιτροπής 345/97 της 26^{ης} Φεβρουαρίου 1997 (L58,27.2.1997) για την τροποποίηση του άρθρου 3 του Καν.207/93.

Καν. (ΕΚ) της Επιτροπής 1488/97 της 29^{ης} Ιουλίου 1997 (L202,30.7.1997) για την τροποποίηση του Καν.(ΕΟΚ) 2092/91-τροποποίηση των παραρτημάτων ΙΙΑ, ΙΙΒ & VI του Καν.2092/91.

Καν. (ΕΚ) της Επιτροπής 1367/98 της 29^{ης} Ιουνίου 1998 (L185,30.6.1998) για την τροποποίηση του Καν.94/92 περί του καθεστώτος εισαγωγών προϊόντων Βιολογικής γεωργίας από τρίτες χώρες.

Καν. (ΕΚ) της Επιτροπής 1900/98 της 4^{ης} Σεπτεμβρίου 1998 (L247,5.9.98) για την τροποποίηση του παραρτήματος Ι του Καν.2092/91 για την ρύθμιση του υποστρώματος μανιταροκαλλιέργειας Βιολογικής παραγωγής.

Καν. (ΕΚ) της Επιτροπής 330/99 της 12^{ης} Φεβρουαρίου 1999 (L40,13.2.99) για την τροποποίηση του παραρτήματος VI-Γ του Καν.2092/91.

Καν. (ΕΚ) του Συμβουλίου 1804/99 της 19^{ης} Ιουλίου 1999 (L222, 24.8.99) για την συμπλήρωση για τα κτηνοτροφικά προϊόντα του Καν.(ΕΟΚ) 2092/91 για τον Βιολογικό τρόπο παραγωγής των γεωργικών προϊόντων και των σχετικών ενδείξεων στα γεωργικά προϊόντα και στα είδη διατροφής.

1999/C 305/04 (C 305 της 22.10.1999) "Κατάλογος των οργανισμών ή των δημόσιων αρχών που έχουν την ευθύνη του ελέγχου που προβλέπεται στο άρθρο 15 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2092/91".

Καν. (ΕΚ) της Επιτροπής 331/2000 της 17^{ης} Δεκεμβρίου 1999 (L48/1,19.2.2000) για την τροποποίηση του παραρτήματος V του Καν.(ΕΟΚ) 2092/91 του Συμβουλίου για τον Βιολογικό τρόπο παραγωγής των γεωργικών προϊόντων και των σχετικών ενδείξεων στα γεωργικά προϊόντα και στα είδη διατροφής.

Καν. (ΕΚ) 548/2000 της 15.3.2000 (L67) της Επιτροπής για την τροποποίηση του Καν. 94/92 περί του καθεστώτος εισαγωγών από τρίτες χώρες.

Καν. (ΕΚ) 1073/2000 της 19.5.2000 (L119) της Επιτροπής για την τροποποίηση του παραρτήματος II Α-Β του Καν. 2092/91.

Καν. 1437/2000 (ΕΚ) της Επιτροπής της 30^{ης} Ιουνίου 2000 για την τροποποίηση του παραρτήματος VI-Γ του Καν. 207/93 (Πρόκειται να δημοσιευθεί προσεχώς) (L161, 1-

7-2000 Καν. 1437/2000).

1566/2000 της Επιτροπής, της 18^{ης} Ιουλίου 2000 (L 180/17 της 19.7.2000) "Για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 94/92 περί θεσπίσεως λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του καθεστώτος εισαγωγής από τρίτες χώρες που προβλέπεται από τον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 2092/91 του Συμβουλίου".

Καν. 1616/2000 της Επιτροπής, της 24^{ης} Ιουλίου 2000 (L 185/62 της 25.7.2000) "Σχετικά με την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 94/92 περί θεσπίσεως λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του καθεστώτος εισαγωγής από τρίτες χώρες που προβλέπεται από τον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 2092/91 του Συμβουλίου".

Καν. 2020/2000 της Επιτροπής, της 25^{ης} Σεπτεμβρίου 2000 (L 241/39 της 26.9.2000) "Για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 207/93 για τον καθορισμό του περιεχομένου του παραρτήματος VI του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2092/91 του Συμβουλίου και την τροποποίηση του τμήματος Γ του παραρτήματος VI του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2092/91 περί του βιολογικού τρόπου παραγωγής γεωργικών προϊόντων και των σχετικών ενδείξεων στα γεωργικά προϊόντα και στα είδη διατροφής".

Καν. 2426/2000 της Επιτροπής, της 31^{ης} Οκτωβρίου 2000 (L 279/19 της 1.11.2000) "Για τροποποίηση του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 94/92 περί θεσπίσεως λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του καθεστώτος εισαγωγής από τρίτες χώρες που προβλέπεται από τον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 2092/91 του Συμβουλίου".

Καν. 349/2001 της Επιτροπής, της 21^{ης} Φεβρουαρίου 2001 (L 52/14 της 22.2.2001) "Για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 94/92 περί θεσπίσεως λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του καθεστώτος εισαγωγής από τρίτες χώρες που προβλέπεται από τον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 2092/91 του Συμβουλίου".

Καν. 436/2001 της Επιτροπής, της 2^{ης} Μαρτίου 2001 (L 63/16 της 3.3.2001) "Για την τροποποίηση του παραρτήματος II του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2092/91 του Συμβουλίου περί του βιολογικού τρόπου παραγωγής γεωργικών προϊόντων και των σχετικών ενδείξεων στα γεωργικά προϊόντα και στα είδη διατροφής".

Καν. 1788/2001 της 7ης Σεπτεμβρίου 2001, για τη θέσπιση των λεπτομερειών εφαρμογής των διατάξεων που αφορούν το πιστοποιητικό ελέγχου για εισαγωγές από τρίτες χώρες σύμφωνα με το άρθρο 11 του Καν.(ΕΟΚ) 2092/91

Καν. 2491/2001 της 19ης Δεκεμβρίου 2001 "για την τροποποίηση του Καν.2092/91, περί ελάχιστων απαιτήσεων και μέτρων ασφαλείας στο πλαίσιο του καθεστώτος ελέγχου των άρθρων 8 και 9".

Καν. 2589/2001 της 27ης Δεκεμβρίου 2001 " για την τροποποίηση του Καν. 94/92 περί θεσπίσεως λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του καθεστώτος εισαγωγής από τρίτες χώρες που προβλέπεται στον Καν. 2092/91 ".

Καν. 473/2002 της 15ης Μαρτίου 2002 " για την τροποποίηση των παραρτημάτων I, II και VI του Καν. 2092/91 του Συμβουλίου περί του βιολογικού τρόπου παραγωγής γεωργικών προϊόντων και των σχετικών ενδείξεων στα γεωργικά προϊόντα και στα είδη διατροφής, καθώς και για τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων όσον αφορά τη διαβίβαση πληροφοριών σχετικά με τη χρήση ενώσεων χαλκού ".

Καν. 1113/2002 της 26ης Ιουνίου 2002 1788/2001 " περί θεσπίσεως λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του καθεστώτος εισαγωγής από τρίτες χώρες που προβλέπεται στο άρθρο 11 του Καν. 2092/91 ".

Καν. 1162/2002 της 28ης Ιουνίου 2002 " για την τροποποίηση του Κανονισμού 94/92 περί θεσπίσεως λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του καθεστώτος εισαγωγής από τρίτες χώρες που προβλέπεται στον Καν. 2092/91 " (Περί των εισαγωγών από τη Ν. Ζηλανδία).

Καν. 1918/2002 της 25ης Οκτωβρίου " για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1788/2001 για τη θέσπιση των λεπτομερειών εφαρμογής των διατάξεων που αφορούν το πιστοποιητικό ελέγχου για εισαγωγές από τρίτες χώρες σύμφωνα με το άρθρο 11 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2092/91 του Συμβουλίου "

8. ΕΠΑΦΕΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ

Αρμόδιες Υπηρεσίες για τον τομέα της βιολογικής γεωργίας - κτηνοτροφίας

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΓΕΩΡΓΙΑΣ – Δ/ΝΣΗ ΜΕΤ/ΣΗΣ, ΤΥΠ/ΣΗΣ & Π.Ε.

Γραφείο Βιολογικών Προϊόντων

Αχαρνών 2, 10176, Αθήνα

Τηλ.: 210-2124285-6, 210-5236091, Fax: 210-5238337 e-

mail: ax2u052@minagric.gr

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΓΕΩΡΓΙΑΣ – Δ/ΝΣΗ ΖΩΪΚΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ

Τμήμα Αιγοπροβατοτροφίας

Καπνοκοπτηρίου 6, 10176, Αθήνα Τηλ.: 210-

2125691, Fax: 210-2125693 e-mail:

ka6u010@minagric.gr

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΓΕΩΡΓΙΑΣ – Δ/ΝΣΗ ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΣ & ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΠΕΡΙΒ/ΝΤΟΣ

Τμήμα Β΄

Πατησίων 207 & Σκαλιστήρη 19, 11253, Αθήνα

Τηλ.: 210-2128173, 210-2128174, Fax: 210-8663925

Ο.Π.Ε.Γ.Ε.Π (Οργανισμός Πιστοποίησης & Επίβλεψης Γεωργικών Προϊόντων)

Ιθάκης 45-47, 11251, Αθήνα

Τηλ.: 210-8231277, Fax: 210-8231438

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ.

<http://www.minagric.gr/index.php/el/home.html>

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ.

Γραφείο Βιολογικών Προϊόντων

Τηλεφωνικό Κέντρο: **210 2124000**

Κλήση εσωτερικού από εξωτερική γραμμή με το πρόθεμα **212**

Οι Υπηρεσίες που στεγάζονται ΣΥΓΓΡΟΥ 150 έχουν ως πρόθεμα το **928**

<http://www.minagric.gr/agrophone/PhoneSearchByUnit.aspx>

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ.

Γραφείο Ζωικής Παραγωγής

Τηλεφωνικό Κέντρο: **210 2124000**

Κλήση εσωτερικού από εξωτερική γραμμή με το πρόθεμα **212**

Οι Υπηρεσίες που στεγάζονται ΣΥΓΓΡΟΥ 150 έχουν ως πρόθεμα το **928**

<http://www.minagric.gr/agrophone/PhoneSearchByUnit.aspx>

9. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ – ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ Ε.Ε.

2092/91/ΕΟΚ

1935/95/ΕΚ

1804/1999/ΕΚ

223/2003/ΕΚ

392/2004/ΕΚ

Πράξη-Κανονισμός	Έναρξη ισχύος	Μεταφορά στο εθνικό δίκαιο των κρατών μελών	Επίσημη εφημερίδα
	22.07.1991	22.07.1992	ΕΕ L 198, 22.07.1991
	12.08.1995	12.08.1995	ΕΕ L 186, 05.08.1995
	24.8.1999	24.08.2001	ΕΕ L 222, 24.08.1999
	26.02.2003	06.09.2003	ΕΕ L 03, 06.02.2003
	24.02.2004	24.02.2004	ΕΕ L 65, 03.03.2004

Πηγή: <http://europa.eu/scadplus/leg/el/lvb/l21118.htm>

9.1. ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΤΩΝ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΩΝ

- Παράρτημα I (Αρχές βιολογικής παραγωγής στις εκμεταλλεύσεις):

Κανονισμός	1535/92/ΕΟΚ	[Επίσημη	Εφημερίδα	L	162,	16.06.1992].
Κανονισμός	2608/93/ΕΟΚ	[Επίσημη	Εφημερίδα	L	239,	24.09.1993].
Κανονισμός	1202/95/ΕΚ	[Επίσημη	Εφημερίδα	L	119,	30.05.1995].
Κανονισμός	1900/98/ΕΚ	[Επίσημη	Εφημερίδα	L	247,	05.09.1998].
Κανονισμός	1073/2000/ΕΚ	[Επίσημη	Εφημερίδα	L	119,	20.05.2000].
Κανονισμός	473/2002/ΕΚ	[Επίσημη	Εφημερίδα	L	75,	15.03.2002].
Κανονισμός	599/2003/ΕΚ	[Επίσημη	Εφημερίδα	L	85,	02.04.2003].

- Παράρτημα II. Επιτρεπόμενα προϊόντα για τη βελτίωση του εδάφους και του ζωικού λιπάσματος (κοπριάς):

Κανονισμός	2608/93/ΕΟΚ	[Επίσημη	Εφημερίδα	L	239,	24.09.1993].
Κανονισμός	2381/94/ΕΚ	[Επίσημη	Εφημερίδα	L	255,	01.10.1994].
Κανονισμός	1488/97/ΕΚ	[Επίσημη	Εφημερίδα	L	202,	30.07.1997].
Κανονισμός	1073/2000/ΕΚ	[Επίσημη	Εφημερίδα	L	119,	20.05.2000].
Κανονισμός	436/2001/ΕΚ	[Επίσημη	Εφημερίδα	L	63,	03.03.2001].
Κανονισμός	473/2002/ΕΚ	[Επίσημη	Εφημερίδα	L	75,	15.03.2002].

- Παράρτημα III. Ελάχιστες απαιτήσεις ελέγχου και μέτρα προφύλαξης:

Κανονισμός	1535/92/ΕΟΚ	[Επίσημη	Εφημερίδα	L	162,	16.06.1992].
Κανονισμός	2608/93/ΕΟΚ	[Επίσημη	Εφημερίδα	L	239,	24.09.1993].
Κανονισμός	1202/95/ΕΚ	[Επίσημη	Εφημερίδα	L	119,	30.05.1995].

Κανονισμός [2491/2001/EK](#) [Επίσημη Εφημερίδα L 337, 20.12.2001].

Κανονισμός [599/2003/EK](#) [Επίσημη Εφημερίδα L 85, 02.04.2003].

- Παράρτημα V (ένδειξη συμμόρφωσης προς το καθεστώς ελέγχου):

Κανονισμός [331/2000/EK](#) [Επίσημη Εφημερίδα L 48, 19.02.2000].

- Παράρτημα VI. Γεωργικής και μη γεωργικής φύσεως συστατικά επιτρεπόμενα κατά την παρασκευή των προϊόντων:

Κανονισμός [207/93/ΕΟΚ](#) [Επίσημη Εφημερίδα L 25, 02.02.1993].

Κανονισμός [468/94/EK](#) [Επίσημη Εφημερίδα L 59, 03.03.1994].

Κανονισμός [1201/95/EK](#) [Επίσημη Εφημερίδα L 119, 30.05.1995].

Κανονισμός [1488/97/EK](#) [Επίσημη Εφημερίδα L 202, 30.07.1997].

Κανονισμός [330/1999/EK](#) [Επίσημη Εφημερίδα L 40, 13.02.1999].

Κανονισμός [1073/2000/EK](#) [Επίσημη Εφημερίδα L 119, 20.05.2000].

Κανονισμός [1437/2000/EK](#) [Επίσημη Εφημερίδα L 161, 01.07.2000].

Κανονισμός [2020/2000/EK](#) [Επίσημη Εφημερίδα L 241, 26.09.2000].

Κανονισμός [473/2002/EK](#) [Επίσημη Εφημερίδα L 75, 15.03.2002].

9.2. ΣΥΝΑΦΕΙΣ ΠΡΑΞΕΙΣ

Χρησιμοποίηση γεωργικής φύσεως συστατικών μη βιολογικής προέλευσης:

Κανονισμός [207/93/ΕΟΚ](#) [Επίσημη Εφημερίδα L 25, 02.02.1993]

Κανονισμός της Επιτροπής της 29ης Ιανουαρίου 1993 για τον καθορισμό του περιεχομένου του παραρτήματος VI του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. [2092/91](#) περί του βιολογικού τρόπου παραγωγής γεωργικών προϊόντων και των σχετικών ενδείξεων στα γεωργικά προϊόντα και στα είδη διατροφής και για τον καθορισμό λεπτομερών κανόνων για την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 5 παράγραφος 4 του εν λόγω κανονισμού. Οι μεταγενέστερες τροποποιήσεις και διορθώσεις εντάχθηκαν στο βασικό κείμενο. Αυτή η ενοποιημένη έκδοση [[PDF](#)] έχει μόνον αξία τεκμηρίωσης.

Εισαγωγές από τρίτες χώρες :

Κανονισμός [94/92/EK](#) [Επίσημη Εφημερίδα L 11, 17.01.1992].

Κανονισμός της Επιτροπής της 14ης Ιανουαρίου 1992 περί θεσπίσεως λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του καθεστώτος εισαγωγής από τρίτες χώρες που προβλέπεται από τον κανονισμό (ΕΟΚ) [2092/91](#) περί του βιολογικού τρόπου παραγωγής γεωργικών προϊόντων και των σχετικών ενδείξεων στα γεωργικά προϊόντα και στα είδη διατροφής.

Οι μεταγενέστερες τροποποιήσεις και διορθώσεις εντάχθηκαν στο βασικό κείμενο. Αυτή η ενοποιημένη έκδοση [[PDF](#)] έχει μόνον αξία τεκμηρίωσης.

Κανονισμός [3457/92/EK](#) [Επίσημη Εφημερίδα L 350, 01.12.1992].

Κανονισμός της Επιτροπής της 30ής Νοεμβρίου 1992 περί θεσπίσεως λεπτομερών κανόνων σχετικά με το πιστοποιητικό ελέγχου εισαγωγής από τρίτες χώρες στην Κοινότητα που προβλέπεται στον κανονισμό (ΕΟΚ) [2092/91](#) του Συμβουλίου περί βιολογικού τρόπου

παραγωγής γεωργικών προϊόντων και των σχετικών ενδείξεων στα γεωργικά προϊόντα και στα είδη διατροφής.

Κανονισμός [529/95/EK](#) [Επίσημη Εφημερίδα L 54, 10.03.1995].

Κανονισμός της Επιτροπής της 9ης Μαρτίου 1995 για την παράταση της προθεσμίας
62

εφαρμογής του άρθρου 11 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. [2092/91](#) του Συμβουλίου περί του βιολογικού τρόπου παραγωγής γεωργικών προϊόντων και των σχετικών ενδείξεων στα γεωργικά προϊόντα και στα είδη διατροφής όσον αφορά τις εισαγωγές από ορισμένες τρίτες χώρες.

Κανονισμός [1788/2001/EK](#) [Επίσημη Εφημερίδα L 243, 13.09.2001].

Κανονισμός της Επιτροπής, της 7ης Σεπτεμβρίου 2001, για τη θέσπιση των λεπτομερειών εφαρμογής των διατάξεων που αφορούν το πιστοποιητικό ελέγχου για εισαγωγές από τρίτες χώρες σύμφωνα με το άρθρο 11 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. [2092/91](#) του Συμβουλίου περί του βιολογικού τρόπου παραγωγής γεωργικών προϊόντων και των σχετικών ενδείξεων στα γεωργικά προϊόντα και στα είδη διατροφής. Οι μεταγενέστερες τροποποιήσεις και διορθώσεις εντάχθηκαν στο βασικό κείμενο. Αυτή η ενοποιημένη έκδοση [[PDF](#)] έχει μόνον αξία τεκμηρίωσης

[ΚΥΑ 245090/2006 ΦΕΚ 157B/10.02.2006](#)

Με την ΚΥΑ 245090/2006 ΦΕΚ 157B/10.02.2006 που προώθησε το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων προσδιορίζεται η δέσμη των συμπληρωματικών μέτρων για την εφαρμογή του συστήματος ελέγχου παραγωγής προϊόντων βιολογικής γεωργίας στην Ελλάδα.

9.3. ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΕΣ ΙΣΤΟΤΟΠΟΙ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

www.minagric.gr

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΚΑΙ ΕΠΙΒΛΕΨΗΣ ΓΕΩΡΓΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ,

Ο.Π.Ε.ΓΕ

www.agrocert.gr

ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΑ ΒΙΟΛΟΓΙΚΩΝ

<http://www.bioport.gr>

ΔΙΚΤΥΟ ΒΙΟΛΟΓΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ

www.biocluster.gr

A Cert – ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ Α.Ε. www.a-cert.org

ΒΙΟΕΛΛΑΣ Α.Ε.

www.bio-hellas.gr

ΔΗΩ

www.dionet.gr

QWays – Διαδρομές Ποιότητας Α.Ε.

www.qways.gr

IRIS

www.irisbio.gr

ΕΛΕΓΧΟΣ ΘΩΜΑΣ ΜΙΣΑΗΛΙΔΗΣ Ο.Ε.

www.greencontrol.gr

ΓΕΩΤΕΧΝΙΚΟ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ Α.Ε.

www.bio-geolab.gr